

YÖNETMELİK

Uludağ Üniversitesinden:

**ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE
ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Uludağ Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından güz ve bahar yarıyılları ile yaz döneminde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; Uludağ Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akademik Takvim: Lisansüstü eğitimlerde yarıyıl, yaz dönemi, yeterlik ve benzeri tarihleri içerecek şekilde Üniversite Senatosu tarafından belirlenerek, ilgili enstitülerce ilan edilen eğitim dönemini,

b) AKTS: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesinde yedinci ve sekizinci düzeyler için belirlenen ve program bazında öngörülen bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı haftalık öğrenci iş yükünü temsil eden Avrupa Kredi Transfer Sistemini,

c) Anabilim/Anasanat Dalı Başkanı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde belirtilen anabilim/anasanat dalı başkanını,

ç) Anabilim/Anasanat Dalı Kurulu: Anabilim veya anasanat dalının bilim veya sanat dalı başkanlarından; anabilim veya anasanat dalının yalnız bir bilim veya sanat dalını kapsadığı durumlardaysa bütün öğretim üyelerinden ve doktora yapmış öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,

d) Anabilim/Anasanat Dalı: Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde Enstitüler için tanımlanan anabilim/anasanat dalını,

e) Bilim/Sanat Dalı: Anabilim/Anasanat dalı içinde eğitim-öğretim, araştırma ve uygulama yapan birimi,

f) Bilimsel Hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde eksikliklerini gidermek için en çok bir takvim yılı süren tamamlama eğitimini,

g) Bütünleştirilmiş Doktora/Sanatta Yeterlik Programı: Lisans derecesine dayalı olarak yürütülen doktora/sanatta yeterlik programı,

ğ) Dönem Projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bir bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,

h) Enstitü Kurulu: Müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim ve anasanat dalları başkanlarından oluşan kurulu,

ı) Enstitü Müdürü: Uludağ Üniversitesine bağlı her bir enstitü müdürünü,

i) Enstitü Yönetim Kurulu: Müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

j) Enstitü: Uludağ Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitülerin her birini,

k) İkinci Tez Danışmanı: Tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik yapan öğrencinin tez veya uygulama konusunun özelliği gereği danışman ve anabilim dalı/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca atanan, Uludağ Üniversitesinde ya da başka bir yükseköğretim kurumunda görevli bulunan öğretim üyesini,

l) Katkı Payı: 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereği birinci öğretim öğrencilerinin ödemeleri gereken ücreti,

m) Kredi Sistemi: Bir saat kuramsal ders veya iki saat uygulama karşılığı bir kredi olan ulusal kredi sistemini ya da AKTS’ye göre ders, uygulama ve diğer öğrenim etkinliklerinin kredilendirilmesini,

n) Ortak Lisansüstü Eğitim Programı: Yurt içi ve yurt dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarıyla ortak yürütülen lisansüstü eğitim programını,

o) Öğrenci: Lisansüstü eğitim yapmak üzere enstitüde kayıtlı olan lisans ya da yüksek lisans mezunlarını,

ö) Öğrenim Ücreti: 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereği ikinci öğretim, uzaktan öğretim öğrencileri ile birinci veya ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak ücreti,

- p) Öğretim Elemanı: Uludağ Üniversitesinde görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcılarını,
- r) Program: Enstitü anabilim/anasanat dallarında yürütülen Yüksek Lisans (Tezli/Tezsiz) Doktora/Sanatta Yeterlik eğitim-öğretimi,
- s) Proje Danışmanı: Enstitüde tezsiz yüksek lisans programına kayıtlı öğrencilere ders ve dönem projesinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini,
- ş) Rektör: Uludağ Üniversitesi Rektörünü,
- t) Rektörlük: Uludağ Üniversitesi Rektörlüğünü,
- u) Sanatta Yeterlik Danışmanı: Enstitüde kayıtlı sanatta yeterlik öğrencilerine ders ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini,
- ü) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders ve tez dönemlerinde danışmanı ile birlikte belirlediği bilimsel bir konuyu araştırıp, inceleyip veya derleyip, sözlü olarak sunulmuş değerlendirilen yazılı bir metinden oluşan çalışmaları,
- v) Senato: Uludağ Üniversitesi Senatosunu,
- y) Tez İzleme Komitesi: Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek, yönlendirmek, tezini içerik olarak belli aralıklarla izleme görevini üstlenen biri tez danışmanı olmak üzere enstitü yönetim kurulunca atanan en az üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- z) Tez/Sanatta Yeterlilik Danışmanı: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini,
- aa) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,
- bb) Uzaktan Öğretim: Öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavların yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.
- cc) Uzmanlık Alan Dersi: Yüksek lisans ve doktora öğrencilerine; danışmanları tarafından bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması ile tez çalışmasının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülebilmesi için verilen ve kredisiz kabul edilen teorik dersi,
- çç) Üniversite Yönetim Kurulu: Uludağ Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
- dd) Üniversite: Uludağ Üniversitesini,
- ee) Yabancı Dil Hazırlık Sınıfı: Uludağ Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından, bir yıl olarak açılacak yabancı dil eğitim sınıfını,
- ff) Yarıyıl: Güz ve bahar yarıyıllarından oluşan, yarıyıl sonu sınav günleri hariç, en az 70 iş gününü kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her akademik yıl için enstitü yönetim kurulları tarafından önerilen ve Senato tarafından onaylanan eğitim süresini,
- gg) Yaz Dönemi: Uludağ Üniversitesi Yaz Dönemi, Eğitim-Öğretim Yönetmeliği gereğince, güz ve bahar yarıyılları dışında dönem sonu sınavları hariç en az 35 iş gününü kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her akademik yıl için enstitü kurulu tarafından önerilen ve Senato tarafından onaylanan eğitim süresini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlar, Programlara Başvuru, Kesin Kayıt ve Kayıt Yenileme

Lisansüstü programlar

MADDE 4 – (1) Lisansüstü programlar; enstitülerin anabilim/anasanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür.

(2) İlgili anabilim/anasanat dalı kurul kararı, enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurul kararıyla bir enstitü, anabilim/anasanat dalında o anabilim/anasanat dalından farklı bir ad taşıyan bir başka lisansüstü programı da açabilir.

(3) Enstitülerde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim/anasanat dalından farklı bir ad taşıyan, disiplinlerarası bir enstitü anabilim dalı kurulabilir. Bu tür bir enstitü anabilim/anasanat dalının başkanı, ilgili dekanlıkların görüşü alınarak, enstitü müdürü tarafından üç yıl süre ile atanır ve Rektörlüğe bilgi verilir.

(4) Yüksek lisans programı, tezli veya tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların hangi enstitü anabilim dallarında açılacağı, anabilim dalının önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir. Yüksek lisans programları ikinci öğün öğretim olarak da açılabilir.

(5) İkinci öğretimde ve uzaktan öğretimde, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans programı açılabilir. İkinci öğün öğretimde ve uzaktan öğretimde doktora programı açılmaz.

(6) Doktora programları, ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla yurtiçi ve yurtdışında birbirini tamamlayan doktora programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programlar Yükseköğretim Kurulunca belirlenen esaslara göre yürütülür.

(7) Yabancı dilde lisansüstü programlar Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulunun kararıyla açılabilir.

(8) Lisansüstü öğrenci kontenjanları, genel ve yurtdışı kontenjanlar olmak üzere ikiye ayrılır. Genel kontenjanlar, ilgili anabilim dalınca belirlenen özel kabul koşullarını da sağlayan Türk ve yabancı uyruklu adaylara; yurt dışı kontenjanları ise ilgili anabilim dalınca belirlenen özel kabul koşullarını da sağlayan yabancı uyruklu adaylar ve yurtdışında ikamet eden Türk uyruklu adaylara açıktır. Ayrıca her iki kontenjan türü için yatay geçiş kontenjanı da ayrılabilir.

Lisansüstü programlararası geçiş

MADDE 5 – (1) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş iznine anabilim/anasanat dallarınca ayrılan kontenjan dâhilinde enstitü yönetim kurullarınca karar verilir. Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçmek için yabancı dil ve Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES) koşulunun yerine getirilmesi gerekir.

(2) Tezli yüksek lisans programından tezsiz geçen öğrenci tezsiz yüksek lisans programları için gerekli kredileri tamamlamak zorundadır.

(3) Her iki halde de öğrenci geçiş yaptığı programı tamamlamak için bu Yönetmelikte verilen azami süreyi aşamaz.

(4) Bu programlardan birinden diğerine geçebilmek için, anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile not ortalaması barajı da konabilir. Geçiş için başvuruların üçüncü yarıyılın sonuna kadar yapılması gerekir. Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarında geçiş bir kez yapılır.

(5) Dört yıllık lisans derecesi ile doktora programına kabul edilen ve en az 21 ulusal/60 AKTS kredilik yedi dersini ve en az bir seminerini başarı ile tamamlamış bir öğrenci ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programına geçerek tez aşamasından devam edebilir.

Lisansüstü programlara başvuruda genel esaslar

MADDE 6 – (1) Lisansüstü programlara ALES sonuçları ile lisans ve/veya yüksek lisans başarı düzeyine göre yapılan başvurular kabul edilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES ve yabancı dil puanı aranıp aranmayacağı ve hangi düzeyde aranacağı Senato tarafından belirlenir.

(3) ALES puanı ve türü, programı açan anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine enstitü kurulunda karara bağlanır ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

(4) Lisansüstü programlara hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvurabileceklerine ilişkin alanların üst sınırı Üniversitelerarası Kurul kararı ile belirlenir; ancak Senato, belirlenen programlar dışında da öğrencilerin başvuruda bulunabileceklerine karar verebilir.

(5) Rektörlük, enstitülerin açtıkları lisansüstü programların adlarını, başvuru için gerekli belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları ilan eder. Söz konusu ilan, açılması halinde her yarıyıl başında öğrenci almak üzere verilir.

(6) Yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine lisansüstü eğitim yapmak amacıyla atanan araştırma görevlileri, ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün önerisi, öğretim üyesi ve araştırmacı yetiştirme kurulunun görüşü ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile ilgili enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği koşullara göre Üniversitede lisansüstü eğitime kabul edilirler. Bu araştırma görevlilerinin tez projeleri, kendi üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin araştırma fonlarından öncelik verilerek desteklenir.

(7) Lisansüstü eğitim programlarına hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvurabilecekleri ve başvuruda bulunacak öğrencilerin kabul koşulları, ilgili anabilim/anasanat dallarının önerisi alındıktan sonra enstitü kurulu kararıyla belirlenir ve Senato onaylanır.

(8) Uludağ Üniversitesinde açılan ortak lisansüstü eğitim programlarında, öğrenci kabul koşullarında farklılık olması durumunda başvuru koşulları, ilgili anabilim/anasanat dallarının önerisi alındıktan sonra enstitü kurulu kararıyla belirlenir.

(9) Adayların yüzlük sistemin dışındaki not sistemlerine göre verilmiş lisans/yüksek lisans notlarının yüzlük sisteme çevrilmesinde Senato tarafından belirlenen dönüşüm tablosu kullanılır.

(10) ALES'in en az 55 tam puan olması koşuluyla yüksek lisans eğitimine başlayanlardan; eğitimini azami süre içinde tamamlamak koşuluyla sonra en fazla bir yarıyıl ara vererek Üniversitede doktora eğitimine başlayanlardan yeniden ALES'e girmiş olma şartı aranmaz. Adaylar, ilanda belirtilen başvuru süresi içinde ve başvuru koşullarında belirtilen belgelerle birlikte ilgili Enstitüye, lisansüstü eğitim yapmak istedikleri anabilim/anasanat dalını belirten dilekçe ile başvurmak zorundadırlar.

Tezli yüksek lisans programlarına başvuru koşulları, değerlendirme ve kabul

MADDE 7 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuru koşulları şunlardır;

a) Bir lisans diplomasına sahip olmak. Yabancı ülkelerdeki lisans programını bitirmiş adayların Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesine de sahip olmaları gerekir.

b) ALES'ten puan türünde en az 55 standart tam puan almış olmak. ALES 55 standart puanı senatoca yükseltilebilir. Uluslararası geçerliği olan lisansüstü giriş sınavı sonuçları bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre değerlendirilebilir. En az 55 ALES puanı sağlayarak bir lisansüstü programı tamamlayan ve yeniden başka bir lisansüstü programa başlamak isteyen öğrencilerden en fazla bir yarıyıl ara vererek başvurular için ALES koşulu aranmaz. Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuarlara bağlı anasanat dallarına başvurularda ALES'e girme şartı aranmaz.

c) Adaylardan başvuru esnasında, ayrıca istenmesine karar verilen belgeler (Referans mektubu, neden yüksek lisans yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar, vb.), her başvuru dönemi başında Senato tarafından belirlenerek ilanda belirtilir.

ç) Programlar bakımından hangi düzeyde yabancı dil bilgisi gerektiği, programı açan anabilim dalı kurulunun önerisi üzerine enstitü kurulunda karara bağlanarak Senatunun onayı ile kesinleşir. Aranılan yabancı dil bilgisi düzeyi her başvuru dönemi başında senato tarafından kararlaştırılır ve ilanda belirtilir. Senatoca aksi kararlaştırılmadığı sürece Merkezi Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (YDS) veya Uludağ Üniversitesi tarafından yapılan yabancı dil sınavından (UÜDS) en az 50 puan ya da Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) yönetim kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavından eşdeğeri puan almak zorunludur. Belirtilen bu 50 puanlık yabancı dil başvuru koşulunu sağlayamayanlar için bu Yönetmeliğin 23. maddesi uygulanmasına Anabilim Dalları talepleri ve Enstitü Kurulunun önerisiyle Senato tarafından karar verilebilir.

d) Yüksek lisans bilim alanı bir yabancı dille ilgili olanların öğrenim görecekları yabancı dilde ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavlarından en az 80 veya ÖSYM yönetim kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavından eşdeğer puanı almak zorunludur.

(2) Değerlendirme ve kabul şartları şunlardır:

a) Senato, ilgili başvuru döneminde kabul sıralamasının sadece ALES puanına göre yapılmasına karar vermediği sürece sıralama %50 den aşağı olmamak üzere ALES puanı, lisans not ortalaması ve mülakat sonucunun ortak değerlendirilmesine göre yapılır.

b) Senatoca aksine karar verilmedikçe, ALES puanının % 50'si, lisans not ortalamasının % 20'si ve mülakat sonucunun % 30'u dikkate alınarak hesaplanan puana göre en az 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır. Adaylar mülakatta 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Mülakatta, talep edilmişse, adayın sunduğu referans mektubu ve neden yüksek lisans yapmak istediğini, hedeflerini belirten kompozisyonu dikkate alınarak sözlü değerlendirme yapılır.

c) Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuarlara bağlı anasanat dallarına başvurularda sıralamaya esas alınacak adaylarda başarı notu; lisans not ortalamasının %25'i, yetenek ve mülakat sınavlarında en az 70 puan almak koşuluyla % 50'si, mülakatın %25'i alınarak hesaplanan puana göre en az 65 puan alanlar arasından sıralama yapılır.

ç) Eşit puan durumunda adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; sırasıyla, ALES veya eşdeğeri sınav notu, anasanat dalı programları için sanatta yetenek sınavı notu, lisans dersleri not ortalaması ve yabancı dil notu yüksek olanlar tercih edilir.

d) Kusurlu notlarda virgülden itibaren beş basamak dikkate alınır.

Tezsiz yüksek lisans programına başvuru koşulları, değerlendirme ve kabul

MADDE 8 – (1) Tezsiz yüksek lisans programına başvuru koşulları şunlardır:

a) Bir lisans diplomasına sahip olmak. Yabancı ülkelerdeki lisans programını bitirmiş adayların Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesine de sahip olmaları gerekir.

b) Senatoca karar verilmesi halinde belirlenen ALES puanına sahip olmak. ALES aranması ve düzeyinin ne olacağı programı açan anabilim dalı kurulunun önerisi üzerine enstitü kurulunda karara bağlanır ve Senato tarafından kesinleştirilir.

c) Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvara bağlı anasanat dalları tezsiz yüksek lisans programları için ALES'e girmiş olma şartı aranmaz.

ç) Senatoca karar verilmesi halinde belirlenen yabancı dil düzeyine sahip olmak. Yabancı dil puanı aranıp aranmayacağı ve aranması halinde hangi düzeyde aranacağı programı açan anabilim dalı kurulunun önerisi üzerine enstitü kurulunda karara bağlanır ve Senato tarafından belirlenir.

d) Adaylardan başvuru için istenmesi halinde sağlaması gereken belgeler (Referans mektubu, neden yüksek lisans yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar, ve benzeri) her başvuru dönemi başında Senato tarafından belirlenerek ilanda belirtilir.

(2) Değerlendirme ve kabul şartları şunlardır:

a) Senato ilgili başvuru dönemi için ALES puanına göre kabul sıralaması yapılmasına karar vermediği sürece sıralama %50'den aşağı olmamak üzere ALES puanı, lisans not ortalaması ve mülakat sonucunun ortak değerlendirilmesine göre yapılır.

b) Aksine bir karar verilmedikçe, ALES puanının % 50'si, lisans not ortalamasının %20'si ve mülakat sonucunun % 30'u dikkate alınarak hesaplanan puana göre en az 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır. Adaylar

mülakatta 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Mülakatta, talep edilmişse, adayın sunduğu referans mektubu ve neden yüksek lisans yapmak istediğini, hedeflerini belirten kompozisyonu dikkate alınarak sözlü değerlendirme yapılır.

c) ALES puanı aranmamasına karar verilmesi halinde sıralamada lisans not ortalaması ve mülakat sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede lisans not ortalamasının % 50'si ve mülakat sonucunun % 50'si dikkate alınarak hesaplanan puana göre en az 65 puan alanlar kabul edilir ve sıralama buna göre yapılır.

ç) Mülakat puanı ortalamaya katılmadan önce yapılan sıralamaya göre kontenjan sayısının en az iki katı kadar aday mülakat sınavına davet edilir. Adaylar mülakatta 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Mülakatta, talep edilmişse, adayın sunduğu referans mektubu ve neden yüksek lisans yapmak istediğini, hedeflerini belirten kompozisyonu dikkate alınarak sözlü değerlendirme yapılır.

d) Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuarlara bağlı anasanat dallarına başvurularda sıralamaya esas alınacak adaylarda başarı notu; lisans not ortalamasının %25'i ve yetenek ve mülakat sınavlarında en az 70 puan almak koşuluyla % 50'si, mülakatın %25'i alınarak hesaplanan puana göre en az 65 puan alanlar arasından sıralama yapılır.

e) Eşit puan durumunda adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; sırasıyla, istenmesi halinde ALES veya eşdeğeri sınav notu, lisans dersleri not ortalaması, mülakat notu yüksek olanlar tercih edilir.

f) Küsurlü notlarda virgülden itibaren beş basamak dikkate alınır.

Doktora programına başvuru koşulları, değerlendirme ve kabul

MADDE 9 – (1) Doktora programına başvuru koşulları şunlardır:

a) Aşağıda belirtilen diplomalardan birine sahip olmak:

1) Lisans (bütünleştirilmiş doktora için) veya tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmak. Lisans veya tezli yüksek lisans programını yabancı ülkelerde tamamlamış adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi de almak.

2) Hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans eğitimi yapan Tıp, Diş Hekimliği, Veteriner Fakültesi mezunu olmak.

3) Eczacılık ve Fen Fakültesi diplomasına sahip olanlardan Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında uzmanlık yetkisi alanlar.

b) Lisans mezunları için lisans mezuniyet not ortalamasının 4 tam puan üzerinden en az 3 puan veya eşdeğerine sahip olmak.

c) Başvurulan programın puan türünde yüksek lisans mezunlarının ALES'ten en az 55, lisans mezunlarının en az 80 standart tam puan almış olmaları gerekir. Senato, ALES ve Yükseköğretim Kurulunca ALES'e eşdeğer kabul edilen sınavların puanlarını yükseltebilir. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvara bağlı anasanat dalları için başvurularda, ALES puanı aranmaz. Ancak, bunlar için Senato ALES puanı aranmasına ve düzeyine karar verebilir.

ç) Anadilleri dışında İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca, Farsça dillerinden birinden YDS'den en az 55 puan veya ÖSYM yönetim kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavından bu puan eşdeğeri puan almak. Bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

d) Adaylardan başvuru için istenmesi halinde sağlaması gereken belgeler (Referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri) her başvuru dönemi başında Senato tarafından belirlenerek ilanda belirtilir.

(2) Değerlendirme ve kabul şartları şunlardır:

a) Senato, ilgili başvuru dönemi için ALES puanına göre kabul sıralaması yapılmasına karar vermediği sürece sıralama %50'den aşağı olmamak üzere ALES puanı, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucunun ortak değerlendirilmesine göre yapılır. Bu takdirde lisans diplomasıyla başvuranlar için ağırlıklar ALES notu %50, lisans notu % 20, mülakat notu %30; yüksek lisans diplomasıyla başvuruda bulunanlar için ALES notu %50, lisans notu % 10, yüksek lisans %10 ve mülakat %30; yüksek lisans diplomasıyla başvuranlardan lisans notu aranmamasına karar verilmesi halinde yüksek lisans notu %20 ağırlıkla dikkate alınır. Kabul için hesaplanan puanın en az 70 puan olması şart olup, sıralama buna göre yapılır.

b) Mülakatta, talep edilmişse, adayın sunduğu referans mektubu ve neden doktora yapmak istediğini, hedeflerini belirten kompozisyonu dikkate alınarak sözlü değerlendirme yapılır.

c) Eşit puan durumunda adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; sırasıyla, ALES veya eşdeğeri sınav notu veya lisans dersleri not ortalaması, yüksek lisans dersleri not ortalaması veya yabancı dil notu yüksek olanlar tercih edilir.

ç) Küsurlü notlarda virgülden itibaren beş basamak dikkate alınır.

Temel Tıp Bilimleri doktora programına başvuru koşulları, değerlendirme ve kabul

MADDE 10 – (1) Temel Tıp Bilimleri doktora programına başvuru koşulları şunlardır:

a) Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi ile Diş Hekimliği Fakültesi mezunlarının lisans diplomasına, diğer fakülte mezunlarının yüksek lisans diplomasına sahip olması.

b) Tıp Fakültesi mezunlarının en az 50 Temel Tıp Puanına veya ALES sayısal kısmından en az 55 puana sahip olmaları. Temel Tıp Puanı veya ALES'ten hangisine göre başvurulacağını ve puan düzeyini Senato belirler. Temel Tıp

Puanı, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavında (TUS) Temel Tıp Bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; Klinik Tıp Bilimleri Testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılmasıyla elde edilir.

c) Tıp Fakültesi mezunu olmayanlar için en az 55 standart puandan aşağı olmamak üzere Senato tarafından belirlenecek ALES standart puanına sahip olmak.

ç) Adaylardan başvuru esnasında, ayrıca istenmesine karar verilen belgeler (Referans mektubu, neden yüksek lisans yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar, vb.), her başvuru dönemi başında Senato tarafından belirlenerek ilanda belirtilir.

d) Anadilleri dışında İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca, Farsça dillerinden birinden YDS'den en az 55 puan veya ÖSYM yönetim kurulu tarafından eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavından bu puan eşdeğeri puan almak. Bu asgari puanın girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato karar verir.

(2) Değerlendirme ve kabul şartları şunlardır:

a) Sadece Temel Tıp Puanı veya sadece ALES puanına göre sıralama yapılmasına Senato karar verebilir.

b) Tıp Fakültesi mezunları için kabul sıralaması, Senato tarafından yalnız Temel Tıp puanı veya ALES puanına göre yapılmasına karar vermediği sürece, %50'den az olmamak üzere Temel Tıp Puanı veya ALES puanı, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucuna göre yapılır. Senato ilgili dönem için aksine karar vermediği takdirde ALES veya TUS temel tıp puanı % 50, yüksek lisans puanı %20, mülakat notu %30 ağırlıkla dikkate alınır. Kabul için hesaplanan puanın en az 70 olması şart olup, sıralama buna göre yapılır.

c) Tıp Fakültesi mezunu olmayanların kabul sıralaması, Senatoca ALES puanına göre yapılmasına karar verilmediği sürece sıralama, ALES puanı %50'den az olmamak koşuluyla lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucuna göre yapılır. Bu takdirde ALES puanı % 50, lisans notu %20, mülakat notu %30; yüksek lisans diplomasıyla başvuruda bulunanlar için ALES puanı %50, lisans notu % 10, yüksek lisans %10 ve mülakat %30; yüksek lisans diplomasıyla başvuranlardan lisans notu aranmamasına karar verilmesi halinde yüksek lisans notu %20 ağırlıkla dikkate alınır. Kabul için hesaplanan puanın en az 70 puan olması şart olup, sıralama buna göre yapılır.

ç) Adaylar mülakatta 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Mülakatta, talep edilmişse, adayın sunduğu referans mektubu ve neden yüksek lisans yapmak istediğini, hedeflerini belirten kompozisyonu dikkate alınarak sözlü değerlendirme yapılır.

d) Eşit puan durumunda adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; sırasıyla, ALES veya eşdeğeri sınav notu veya temel tıp programları için temel tıp notu, lisans dersleri not ortalaması, yüksek lisans dersleri not ortalaması ve yabancı dil notu yüksek olanlar tercih edilir.

e) Kusurathı notlarda virgülden itibaren beş basamak dikkate alınır.

Sanatta yeterlik programına başvuru koşulları, değerlendirme ve kabul

MADDE 11 – (1) Sanatta yeterlik programına başvuru koşulları şunlardır:

a) Lisans (bütünleştirilmiş sanatta yeterlilik) veya tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmak. Lisans veya tezli yüksek lisans programını yabancı ülkelerde tamamlamış adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi de almaları gerekir.

b) Tezli yüksek lisans diplomasıyla başvuranlar için ALES'in sözel kısmından en az 55, lisans diplomasıyla başvuranların en az 80 standart ALES puanının altında olmayan puana sahip olmak. Senato bu puanları yükseltebilir. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuar anasanat dalları programları için ALES'e girme şartı aranmaz.

c) Lisans mezunları için lisans mezuniyet not ortalamasında 4 üzerinden en az 3 veya buna eşdeğer puana sahip olma şartı aranır.

ç) Anadilleri dışında İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca, Farsça dillerinden birinden YDS'den en az 55 puan veya ÖSYM yönetim kurulu tarafından eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavından bu puan muadili puan almak. Bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

d) Adaylardan başvuru için istenmesi halinde sağlaması gereken belgeler (Referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar, ve benzeri) her başvuru dönemi başında Senato tarafından belirlenerek ilanda belirtilir.

(2) Değerlendirme ve kabul şartları şunlardır:

a) Senatoca ilgili başvuru dönemi için ALES puanına göre yapılmasına karar verilmediği sürece kabul sıralaması ALES puanı, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucunun ortak değerlendirilmesine göre yapılır.

b) Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuarlara bağlı anasanat dallarına başvurularda sıralama; mezuniyet not ortalamasının %25'i ve mülakattaki sanatsal performanstan en az 70 puan almak koşuluyla % 50'si, mülakatın %25'i alınarak hesaplanan puana göre en az toplam 70 puan alanlar arasında yapılır.

c) Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuarlara bağlı anasanat dalları dışındakiler için kabul sıralamasında Senatoca ALES puanına göre yapılmasına karar verilmediği sürece, ALES puanı %50'den az olmamak koşuluyla lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucu da dikkate alınır. Senato ilgili dönem için aksine karar vermediği

takdirde lisans mezunları için ALES puanı % 50, lisans notu %20, mülakat notu %30; yüksek lisans diplomasıyla başvuruda bulunanlar için ALES puanı %50, lisans notu % 10, yüksek lisans %10 ve mülakat %30; yüksek lisans diplomasıyla başvuranlar için lisans notu aranmamasına karar verilmesi halinde yüksek lisans notu %20 ağırlıkla dikkate alınır. Kabul için hesaplanan toplam puanın en az 70 puan olması şart olup, sıralama buna göre yapılır.

ç) Eşit puan durumundaki adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; sırasıyla, sanatta yetenek sınavı notu, lisans dersleri not ortalaması, yüksek lisans dersleri not ortalaması ve yabancı dil notu yüksek olanlar tercih edilir.

d) Küsurlatlı notlarda virgülden itibaren beş basamak dikkate alınır.

Yurtdışı kontenjanlarına öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Yurtdışı kontenjanlarından lisansüstü programlara kabul edilebilmek için adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların, yabancı uyruklu veya yurtdışında ikamet eden Türk vatandaşı olması gerekir.

b) Adayın yurtdışındaki lisans veya yüksek lisans programından mezun olması gerekir.

c) Programda ALES koşulu aranması halinde yurtdışı kontenjanları için de ALES ve eşdeğeri aranıp aranmayacağı ilgili anabilim/anasanat dalının önerisi, enstitü kurulu kararı ve Senato onayıyla belirlenir.

ç) Adayların 100 üzerinden; yüksek lisans programlarına başvuranlar için lisans not ortalamalarının en az 65; doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuranlar için yüksek lisans not ortalamasının en az 75 puan, doğrudan lisanstan kabul edilenlerde en az 75 puan olması gerekir.

d) Eğitim-öğretimin kısmen veya tamamen yabancı dille yapıldığı programlara başvurularda, programa öğrenci kabulü için YDS veya eşdeğeri sınavdan Senatoca belirlenen yabancı dil notunu almış olmaları gerekir.

e) Eğitim ve öğretimin kısmen veya tamamen yabancı dille yapılmadığı lisansüstü programlar için, adayların YDS veya eşdeğeri sınavdan en az 55 puan veya karşılığında az olmamak üzere Senatoca belirlenen yabancı dil notu puanı almış olmaları gerekir.

(2) Lisansüstü programlara giriş notunun belirlenmesinde; yüksek lisans programlarına girişte, lisans not ortalamasının %50'si ve yabancı dil notunun %50'si; doktora/sanatta yeterlik programlarına girişte, yüksek lisans not ortalamasının %50'si, yabancı dil puanının %50'si; doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesiyle girişte lisans not ortalamasının %50'si, yabancı dil notunun %50'si toplanır. Küsurlatlı notlarda virgülden itibaren beş basamak dikkate alınır.

(3) Adaylar aldıkları notlara göre, en yüksek nottan başlamak üzere sıralanır ve kontenjan dâhilinde programlara kabul edilir. Eşit giriş notuna sahip olan adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; sırasıyla, mezuniyet not ortalaması ve yabancı dil notu yüksek olanlar tercih edilir.

(4) Lisansüstü programlara kontenjan dışı yabancı uyruklu öğrenci kabulüne, uluslararası anlaşmalara, protokollere ve belgelere dayalı olarak ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

(5) Eğitim ve öğretimin tamamen bir yabancı dille yapıldığı programlar hariç, diğer programlara bu madde kapsamında kabul edilen öğrencilerin üniversitelerin dil merkezleri veya Yunus Emre Enstitüsü (YEE), Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) tarafından yapılan Türkçe sınavından da başarılı olmaları gerekir. Başarılı olamayanlar YEE, TÖMER veya Üniversiteler tarafından açılan en fazla bir yıl süreli Türkçe dil kursuna katılmak ve Türkçe sınavında başarılı olmak zorundadırlar. Kursun normal süresi öğrenim süresinden sayılmaz.

Kontenjanların belirlenmesi, duyurulması ve başvuru

MADDE 13 – (1) Kontenjanlar, programlara göre anabilim/anasanat dalı kurullarının görüşü alınarak ilgili enstitü kurulunun önerisi ve Senato kararıyla tespit edilir. Başvuru tarihleri, enstitülerin talepleri doğrultusunda Senato tarafından belirlenir. Başvurular, Senato kararına uygun şekilde şahsen ve/veya internet üzerinden ilgili enstitüye yapılır.

(2) Gerekliğinde, ilgili anabilim/anasanat dalının özelliğine bağlı olarak başvuru alanlarının sınırlandırılması, kontenjanların alanlara göre dağılımı, yabancı dil puan koşulunun yükseltilmesi, ilgili Enstitü Kurulunun önerisiyle Üniversite Senatosu tarafından kararlaştırılır.

(3) Yeni kurulan veya gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine, lisansüstü eğitim yaptırmak maksadıyla alınan araştırma görevlileri ilgili Enstitünün başvuru koşullarını sağlamak kaydıyla ilgili mevzuat hükümlerine göre lisansüstü programlarına kabul edilirler. Ayrıca bu araştırma görevlileri, anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ve ilgili Enstitünün başvuru koşullarını sağlamak kaydı ile kontenjandan bağımsız olarak lisansüstü programlara kabul edilebilirler.

(4) Başvuru; kontenjanlar, başvuru ve kesin kayıt tarihleri, başvuru ve kesin kayıt için gerekli belgeler, başvuru usulleri ile diğer hususlar Rektörlükçe ilan edilir. İlanda genel ve yurtdışı kontenjanları ve kabul koşulları ayrı ayrı belirtilir. Başvuru için istenen belgelerin aslı veya resmi onaylı örneği kabul edilir. Adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın yazılı beyanına dayanılarak işlem yapılır. Ancak ilgili kurumların internet sayfalarından sorgulama yapılamaması durumunda adaydan gerekli belgeler istenir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 14 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen ve nitelikleri aşağıda belirtilen öğrencilere eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Buna göre;

a) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanda almış olan adaylar bilimsel hazırlık programına alınır. Lisans veya yüksek lisans derecelerini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora adayları anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekli görmesi halinde bilimsel hazırlık programına alınır.

(2) Bilimsel hazırlıkta alınacak dersler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla zorunlu dersler olarak yüksek lisans için lisans düzeyindeki derslerden, doktora için lisans ve/veya yüksek lisans düzeyindeki derslerden belirlenir. Bu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez ve lisansüstü not ortalamasına dâhil edilmez. Ancak, bilimsel hazırlıktaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(3) Bilimsel hazırlık ile ilgili; devam, sınavlar, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer hususlarda alınan derslere göre öğrencinin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok bir takvim yılıdır. Bu süre Senato tarafından belirlenmiş haklı ve geçerli nedenlere bağlı süreler dışında uzatılamaz. Bilimsel hazırlık programında geçirilen süre, bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(5) Bilimsel hazırlık programını bir takvim yılı içinde başarıyla tamamlayamayanlar 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma dışında diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(6) Bilimsel hazırlık programına dâhil edilen öğrenciler, bir takvim yılı içerisinde verilen en az 12, en fazla 24 ders yükünden veya karşılıkları olan AKTS kredi yüklerinden oluşan dersleri almak zorundadır. Bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra, ilgili Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile lisansüstü programda açılmış olan seçmeli derslerden alabilir. Ancak, lisansüstü programdan alınacak bu dersler programın toplam ders yükünün 1/3'ünden fazla olamaz.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 15 – (1) Özel öğrenci kabulüyle ilgili esaslar şunlardır:

a) Lisans mezunları belirli bir konuda bilgisini artırmak amacıyla yüksek lisans programına, yüksek lisans mezunları doktora/sanatta yeterlik programına özel öğrenci statüsünde devam edebilirler.

b) Başvurular, her yarıyıl için belirlenen kayıt yenileme süresi içinde enstitü müdürlüğüne yapılır. İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü yönetim kurulunun kararıyla özel öğrenci olmaya hak kazanılır.

c) Özel öğrenci statüsüyle bir dönemde en fazla üç derse devam edilebilir.

ç) Enstitü Yönetim Kurulu tarafından özel öğrenci olarak ders almaları uygun görülen adaylar, ilgili mevzuat gereği ikinci öğretim öğrencileri için kredi başına belirlenen öğrenim ücretinin alacakları derslerin kredisinin çarpımı ile belirlenen ücreti öderler. Öğrenim ücretini yatıranların özel öğrencilik statüleri kesinleşmiş olur. Üniversite Yönetim Kurulu tarafından kredi başına belirlenecek ders kayıt ücretinin kayıt döneminde ödenmesi zorunludur. Özel öğrencilerin kaydoldukları dersleri bırakmak istemeleri halinde o ders için ödedikleri ücret iade edilmez.

d) Özel öğrencilik süresi iki yarıyıl ile sınırlıdır.

e) İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı özel öğrenci kontenjanını, lisansüstü kontenjanlarıyla birlikte önerebilir. Başvurunun kontenjanı aşması halinde not ortalamasına göre sıralama yapılır. Özel öğrenciler, lisansüstü öğrencileri ile birlikte kayıtlı oldukları derslerin sınavlarına girerler.

f) Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz, talebi hâlinde, özel öğrencilik statüsü sona eren öğrenciye, aldığı dersler veya başarı durumunu gösterir bir belge verilir.

g) En fazla iki yarıyıl ara vermek kaydıyla başvuru koşullarını sağlayarak ilgili lisansüstü programa kabul edilmeleri durumunda, öğrencinin başvurusu üzerine ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararıyla özel öğrencilik sırasında alınan derslerden muaf sayılabilir. Ancak, bu muafiyet kabul edilen programda alınması gereken toplam kredi saatinin % 50'sini geçemez.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 16 – (1) Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlara başvurabilecek öğrencilerin programları, anabilim/anasanat dalı kurul kararı, ilgili enstitü kurulu önerisi ve Senato kararıyla belirlenerek ilân edilir.

(2) İlgili Üniversite veya Yüksek Teknoloji Enstitüsü içindeki başka bir Enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılını başarıyla tamamlamış öğrenci, ilgili Enstitünün asgari başvuru koşullarını sağlamak koşuluyla lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(3) Yatay geçiş için başvuran öğrencinin not dökümü ve ders içerikleri, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunca oluşturulan komisyon tarafından değerlendirilir. Komisyon, gerekli görmesi halinde ilgili öğrencinin müracaat ettiği programa intibakı için ek dersler almasını önerebilir. Yatay geçiş değerlendirmesi ile ilgili komisyon raporu enstitüye bildirilir. Yatay geçiş işlemi, ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Kontenjandan fazla başvuru olması halinde, program için aranan değerlendirme ve kabul kriterlerine göre sıralama yapılır.

- (4) Yatay geçiş yoluyla kabul edilen öğrencilerin dosyaları ilgili enstitüden istenir ve buna göre işlemler yapılır.
- (5) Yatay geçişle bir programa kaydolan öğrencinin azami süresi hesaplanırken, daha önce kayıtlı olduğu programda geçirdiği süre de dikkate alınır.
- (6) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin ders intibakı sonucu muaf olduğu derslerin notları sisteme dâhil edilir. M notu girilmez.
- (7) Öğretim Üyesi Yetiştirme Programından (ÖYP) gelerek, enstitüye kayıt yaptıran öğrenciler için yatay geçiş kontenjanı aranmaz. Bu öğrencilerin ders intibakı Enstitü Yönetim Kurulunca karara bağlanır.

Lisansüstü programlara başvuru için gerekli belgeler

MADDE 17 – (1) Lisansüstü programlara başvuru, ilanda belirtilen süre içinde ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(2) Lisansüstü programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri programı belirterek, dilekçelerine aşağıdaki istenen belgeleri eklerler:

- ALES sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,
- Yabancı dil belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,
- Yüksek lisans programları için lisans, doktora programları için lisans/yüksek lisans diploması veya mezuniyet belgesinin aslı veya resmi onaylı örneği kabul edilir. Yabancı ülkelerde lisans/yüksek lisans programını bitirmiş öğrencilerden diploma veya mezuniyet belgeleriyle birlikte Yükseköğretim Kurulundan alınan denklik belgesinin aslı veya resmi onaylı örneği,
- Mezuniyete esas teşkil eden genel akademik başarı not ortalamasını içeren ve programın tezli veya tezsiz olduğunu belirten belge (not dökümü-transkript),
- Referans mektubu, neden lisansüstü eğitim yapmak istediklerine dair açıklayıcı belge ve bildirimler.

Eşdeğerlikler

MADDE 18 – (1) Başvuruda aranan ALES ve Merkezi Yabancı Dilbilgisi Seviye Tespit Sınavı (YDS) puanları yerine geçecek puanlar aşağıdaki hususlar dikkate alınarak Enstitü Kurulu önerisiyle Senatoca kararlaştırılır.

- Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve uluslararası geçerliği olan Graduate Record Examination (GRE) ve Graduate Management Admission Test (GMAT) gibi sınavlarından alınan belgeler ALES belgesi yerine geçerli sayılabilir.
- ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavları, uluslararası yabancı dil sınavlarından olan Test of English as a Foreign Language (TOEFL) gibi Yükseköğretim Kurulu tarafından eşdeğer olarak tanınan sınavlar, YDS ve benzeri ulusal ve uluslararası geçerliği olan bir yabancı dil sınavında alınmış olan puanlar Üniversitelerarası Kurul kararları çerçevesinde YDS'ye eşdeğer sayılabilir.

Başvuruların değerlendirilmesi ve ilan

MADDE 19 – (1) Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik başvurularını değerlendirmek ve mülakat yapmak üzere; enstitü yönetim kurulu, anabilim/anasanat dalı kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından en az üçer kişilik jüri oluşturur. Jüri, adayların bu Yönetmeliğin 6 ncı, 7 nci, 8 inci, 9 uncu, 10 uncu, 11 inci ve 12 nci maddelerini dikkate alarak giriş sıralamasını yapar, kontenjana göre hangi adayların lisansüstü programa kabul edilebileceğini sınav değerlendirme evraklarıyla birlikte enstitüye bildirir.

(2) Asıl ve yedek adaylar enstitü yönetim kurulu kararıyla ilan edilir. Süresinde itiraz olmaması halinde ilan kesinleşir.

(3) Yukarıdaki ilana ilişkin değerlendirme sonuçlarına yönelik maddi hataları içeren itirazlar ilanı takip eden üç iş günü içinde yapılır. İtiraz süresi sonunda sonuçlar ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir ve kesin kayıt hakkı kazananlar, yedekleri ile birlikte ilan edilir.

Kesin kayıttan istenecek belgeler

MADDE 20 – (1) Lisansüstü öğrencilik hakkı kazanan Türk ve yabancı uyruklu adaylar, ilanda belirtilen tarihlerde aşağıdaki belgeleri teslim ederek kesin kayıtlarını yaptırırlar:

- Türkiye Cumhuriyeti uyruklulardan istenecek belgeler şunlardır:
  - Yüksek lisans programına veya en az sekiz yarıyıl süreli lisans öğreniminden sonra doktora programına kabul edilen adaylardan lisans diplomasının veya mezuniyet belgesinin, tezli yüksek lisans yaptıktan sonra doktora programlarına kabul edilenlerden tezli yüksek lisans diplomasının veya mezuniyet belgesinin aslı veya resmi onaylı örneği; yabancı ülkelerdeki lisans programını veya tezli yüksek lisans programını bitirmiş Türk uyruklu öğrencilerden ise mezuniyet belgeleriyle birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesinin aslı veya resmi onaylı örneği; Sağlık Bakanlığında uzmanlık yetkisi kazanmış Fen ve Eczacılık Fakültesi mezunlarının doğrudan doktora programına kabul edilmeleri halinde lisans diplomasının ve yetki belgesinin aslı veya resmi onaylı örnekleri,
  - ALES veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin; temel tıp bilimleri doktora programlarına kabul edilen Tıp Fakültesi mezunlarından TUS, Diş Hekimliği mezunlarından ise DUS belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,
  - Dersler ve notların dökümüyle mezuniyet başarı notunu gösteren belgenin aslı veya resmi onaylı örneği,
  - YDS veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,
  - Türkiye Cumhuriyeti Nüfus Cüzdanı fotokopisi,

- 6) Yeni çekilmiş 4.5x6 cm boyutunda altı adet fotoğraf,
- 7) Erkek adaylar için askerlikle ilişkisinin bulunmadığına dair yazılı beyan,
- 8) İlgili mevzuatla belirlenen ücretin ödendiğini gösteren belge,
- 9) Bir kurum adına burslu okuyacak adayların, burslu okuyacağına dair belgenin aslı veya resmi onaylı örneği,
- 10) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan adayların, kesin kayıt sırasında kendi kurum amirinden programa devam edebileceğine dair izin belgesi getirmesi gerekir. Üniversite mensupları ise bağlı bulunduğu birim amirinden izin almak zorundadır. Kayıt süresi içinde izin belgesi getirmeyen adayın kesin kaydı yapılmaz ve kayıt hakkı düşer,
- 11) Uludağ Üniversitesi veya diğer üniversitelerde araştırma görevlisi olanlarla ilgili belge.

b) Yabancı uyruklulardan istenecek belgeler:

1) Lisans veya lisansüstü öğrenimini Türkiye’de tamamlamış olan yabancı uyruklulardan, bu maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen diploma ve belgeler; yabancı ülkelerden alınan diplomaların veya mezuniyet belgelerinin noterden onaylı tercümesi ile Yükseköğretim Kurulundan alınan denklik belgesinin aslı veya resmi onaylı örnekleri,

2) Dersler ve notların dökümüyle mezuniyet başarı notunu gösteren belgenin aslı veya resmi onaylı örneği; yabancı ülkelerden alınan dersler ve not dökümleri ve noterden onaylı tercümesinin aslı veya resmi onaylı örnekleri,

3) TÖMER veya YEE tarafından yapılan Türkçe bildiğine dair sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,

4) YDS veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,

5) Öğrenim vizesi ve pasaport ile bunların Türkçeye tercümelerinin noter tasdikli örnekleri,

6) İl emniyet müdürlüğünden alınacak “ikamet tezkeresi”nin aslı veya resmi onaylı örneğinin kesin kayıt tarihinden itibaren en geç bir ay içinde Enstitüye teslim edilmesi,

7) Yeni çekilmiş 4.5x6 cm boyutunda altı adet fotoğraf,

8) İlgili mevzuatla belirlenen ücretin ödendiğini gösteren belge,

9) Burslu adaylardan, burslu okuyacaklarına dair belgenin aslı veya resmi onaylı örneği,

10) ALES veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.

c) Üniversitenin yaptığı ikili anlaşmalar çerçevesinde veya Yükseköğretim Kurulu kararlarıyla yerleştirilen yabancı uyrukluların, Türkçe ile ilgili düzenlemeler hariç, doğrudan kayıtları yapılabilir.

(2) Kesin kayıt hakkını kazanan adaylar, başvuru sırasında teslim etmiş oldukları belgeleri tekrar isteyemezler.

(3) Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş belge kullanan veya giriş sınavlarında sahtecilik yaptığı belirlenen kişilerin kayıt tarihi itibarıyla kayıt işlemleri iptal edilir.

(4) Adaylara, belgeleri tamamlamaları için enstitü müdürlüğüne ek süre tanınabilir.

Lisansüstü programlara kayıt ve kayıt yenileme

MADDE 21 – (1) Kesin kayıtlar Senatonun belirlediği tarihlerde yapılır.

(2) Kesin kayıt, istenen belgelerin ekli olduğu bir dilekçe ile süresi içerisinde ilgili enstitülere bizzat, noter ya da yurt dışı temsilciliklerden alacakları resmi vekâletnameyle yetkili kıldıkları kişiler aracılığıyla yapılır. Kayıt için istenen belgelerin aslı veya resmi onaylı örnekleri kabul edilir. Adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın yazılı beyanına dayanılarak işlem yapılır. Başvuruda teslim edilen belgeler kayıt için yeniden istenmez.

(3) Süresi içinde kayıt yaptırmayanlarla eksik evrak ve benzeri nedenlerle kayıt şartlarını yerine getirmeyenler kayıt hakkını kaybederler.

(4) Gerçeğe aykırı beyana, sahte veya tahrif edilmiş belgeye dayalı olarak kesin kayıt yaptıranların kayıtları, programa kayıt tarihi itibarıyla iptal edilir. Bu durumda mezun olanların mezuniyet belgesi iptal edilir. Öğrenci katkı payı/öğrenim ücretleri geri ödenmez. Bunlar hakkında kanuni işlemler başlatılır.

(5) Kayıt yenilemeler Senatonun belirlediği tarihlerde yapılır.

(6) Öğrenciler hangi aşamada olduğuna bakılmaksızın Senatoca her yarıyıl başında akademik takvimde belirlenen süreler içerisinde katkı payı/öğrenim ücretini öder ve kayıtlarını yenilerler. Öğrencilerden katkı payı/öğrenim ücretini süresi içerisinde yatırmayanların mazeretleri ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edilenler tanınan süre içinde katkı payı/öğrenim ücretini ödeyerek kayıtlarını yenilerler. Kayıtlarını yenilemeyenler derslere devam edemez, sınavlara giremez ve diğer öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Öğrencinin kayıt yenilemediği yarıyıl, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda belirlenen en çok öğrenim süresinden sayılır. Dönem projesi/tez aşamasındaki her öğrenci de kaydını yenilemek zorundadır.

(7) Bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı, yabancı öğrenciler için bir yıl süreli Türkçe kursu ve/veya bilimsel hazırlık programı hariç, tezli veya tezsiz yüksek lisans programından azami üç yıl, doktora veya sanatta yeterlik programından ise azami altı yıl içinde mezun olamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 44 üncü ve 46 ncı maddelerine göre öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumdakilerin, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti

MADDE 22 – (1) 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uyarınca belirlenen öğrenci katkı payı ve/veya öğrenim ücretleri, dönem başlarında akademik takvimde belirtilen tarihlerde ödenir.

(2) Öğrencilerden, her bir dönem için birinci örgün öğretimde öğrenci katkı payı, ikinci örgün öğretim ve uzaktan öğretimde (yabancı uyruklu öğrenciler dâhil) ise öğrenim ücreti alınır. Uludağ Üniversitesinin kadrolu personelinin tezsiz yüksek lisans eğitimine başvurması halinde alınacak olan öğrenim ücreti Senatoca belirlenir.

(3) Öğrenci değişim programlarına, ortak programlara ve benzer programlara katılan öğrencilerin katkı paylarının ve/veya öğrenim ücretlerinin nasıl ödeneceği üniversiteler arasında yapılan ikili anlaşmalarla belirlenir.

(4) Lisansüstü program öncesi uygulanan bilimsel hazırlık programı, yabancı dil hazırlık sınıfı ve yabancı dil kursu öğrencileri de katkı payı/öğrenim ücretini ilgili programda kayıtlı öğrenciler gibi öderler. Özel öğrenci olarak kabul edilenler ise ikinci öğretim için kredi başına belirlenen ders kredisine göre hesaplanan ücreti öderler.

(5) Öğrenci katkı payı ve/veya öğrenim ücreti yatırımlardan yarıyılın eğitim ve öğretimi başladıktan sonra Üniversiteden ayrılan, çıkarılan, kaydı silinen veya mezun olanların o yarıyıla ilgili öğrenci katkı payı ve/veya öğrenim ücreti iade edilmez.

Yabancı dil hazırlık sınıfı

MADDE 23 – (1) Yüksek lisans eğitiminde yabancı dil hazırlık sınıfında eğitim verilmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans programlarında kontenjanların dolmaması halinde; yabancı dil puanı ve eşdeğeri 30-49 arasında olanlar boş kontenjan dâhilinde (ALES'in %50'si, lisans mezuniyet notunun %20'si, mülakat notu sonucunun %30'unun sonucunda toplamında 65 puanı sağlamaları şartıyla) kabul edilirler. Bu öğrencilerin yabancı dil hazırlık sınıfında isteğe bağlı eğitim alarak veya kendi imkânlarıyla yabancı dillerini en geç iki yıl içinde istenen seviyeye getirmeleri gerekir. Yabancı dil hazırlık sınıfında istenen başarı notunu sağlayanlar izleyen ilk yarıyıl başında yüksek lisans eğitimine başlarlar.

b) (a) bendindeki kapsama giren adaylardan yabancı dil hazırlık sınıfına katılanlar program için istenen dil puanını bir yıl içinde sağlamak zorundadırlar. Yabancı Dil Hazırlık Sınıfına devam edip bir yılın sonunda başarısız olanların sonraki dönemlerde kendi imkânlarıyla yabancı dil puanlarını en fazla bir yıl içinde yerine getirmeleri gereklidir. Bu süre içinde öğrencilik haklarından yararlanılamaz. Yabancı dilin belirtilen sürelerde istenilen düzeye getirilememesi halinde adayların kayıt tarihi itibarıyla kayıt işlemleri geçersiz sayılarak re'sen iptal edilir.

c) Yabancı dil hazırlık süresi azami öğrenim süresinden sayılmaz.

ç) Yabancı dil hazırlık sınıfına kayıtlı öğrenciler eş zamanlı olarak ders, seminer ve tez gibi çalışmalarını yapamazlar.

d) Enstitülerde yabancı dil hazırlık sınıfı Uludağ Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yürütülür.

Danışman atanması ve değişikliği

MADDE 24 – (1) Lisansüstü programlarda danışman atanması aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) İlgili anabilim/anasanat dalı kurulu, kesin kaydını yaptıran her öğrenci için Senatonun kabul ettiği esaslara göre belirlenen danışmanlık niteliklerine uygun olmak koşuluyla, mümkünse öğrenci tercihleri de dikkate alınarak, ilgili anabilim/anasanat dalında görevli öğretim üyeleri arasından bir tez/proje /sanatta yeterlilik danışmanı belirleyerek beş iş günü içinde enstitüye önerir.

b) Enstitü yönetim kurulu, öneriyi de dikkate alarak yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik öğrenimi yapacak öğrenciye bir danışman tayin eder. Danışman atanıncaya kadar lisansüstü öğrencinin danışmanlığını anabilim/anasanat dalı başkanı yürütür.

c) Danışmanın istifası, herhangi bir nedenle danışmanlığın sona ermesi, danışmanın görev yapamaması veya gerekli görülmesi halinde, anabilim/anasanat dalı, öğrenciye önceki danışman belirleme usulüne göre beş iş günü içinde yeni bir danışmanı önerir. Buna rağmen danışman atanıncaya kadar, danışmanlık görevi anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür.

ç) Öğrencinin veya danışmanın gerekçeli yazılı talebi üzerine, ders veya tez aşamasında ilgili anabilim/anasanat dalı kurul teklifi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla danışman değiştirilebilir.

d) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, anabilim/anasanat dalı kurul teklifi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile ikinci bir danışman atanabilir. İkinci danışman Senatonun kabul ettiği niteliklere uygun üniversite öğretim üyeleri veya başka bir üniversitenin aynı veya benzer nitelikteki anabilim/anasanat dalından olmak kaydıyla öğretim üyeleri arasından da teklif edilebilir.

Gelişmekte olan üniversitelere öğretim elemanı yetiştirilmesi

MADDE 25 – (1) 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesi uyarınca bir başka üniversiteden geçici kadro tahsisıyla lisansüstü eğitim yapmak amacıyla Üniversiteye müracaat edilmesi halinde, başvuranlarda da bu Yönetmeliğin öngördüğü şartlar aranır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim Esasları

Derslerin programlanması, açılması ve ders görevlendirmeleri

MADDE 26 – (1) Lisansüstü ders programı; enstitülerin anabilim/anasanat dallarında açılan zorunlu ve seçmeli derslerden oluşur. Anabilim/anasanat dallarında zorunlu ders veya seçmeli derslerin programlanmasına, kredili veya kredisiz olmasına ve bunların programdaki yerlerinin belirlenmesine anabilim/anasanat dalı kurulu karar verir. Ders

programına ve bu programda yapılacak değişikliklere her yılın Mayıs ayında bir sonraki eğitim öğretim döneminde geçerli olmak üzere anabilim/anasanat dalı kurulu önerisiyle ilgili enstitü kurulu teklifi ve Senato kararı ile gerçekleşir.

(2) Lisansüstü programlarındaki dersler, anabilim/anasanat dalı kurulunun teklifi ve enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla açılır ve bu derslerin sınavı o yarıyıl sonunda yapılır. Birbirinin devamı niteliğinde olan birinci ve ikinci yarıyıl da yer alan dersler ise aynı yarıyıl içinde açılmaz. Bu dersler anabilim/anasanat dalı kurulunun teklifi ve enstitü kurulu kararı ile ön şartlı dersler olarak uygulanabilir. Enstitü ortak dersleri hariç aynı ders her iki yarıyıl da alınmaz.

(3) Tezli yüksek lisans programları ile doktora ve sanatta yeterlik programlarında kredili dersler, birbirini izleyen iki yarıyıl; lisans derecesine dayalı doktora programlarında birbirini izleyen dört yarıyıl; uzaktan eğitim programları dâhil tezsiz yüksek lisans programlarında ise programın özelliğine göre iki ile dört yarıyıl arasında planlanır. Kredisiz derslerin tez tesliminden önce başarılmaması zorunludur.

(4) Yeni ders önerilerinde program bütünlüğü içerisinde; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerini kazandırma gibi özellikler dikkate alınır. Bu özelliklerin sağlanmasında uluslararası kabul görmüş normlar benimsenir.

(5) Her yarıyıl dersleri vermek üzere görevlendirilecek öğretim elemanları; anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisiyle Enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

(6) Dersler ilke olarak öğretim üyeleri tarafından verilir. Programda ilgili dersi verecek öğretim üyesi bulunmaması durumunda, anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile doktora ve sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlilerine, Üniversite dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktora unvanlı uzmanlara ve sanatçı öğretim elemanlarına da lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir.

(7) Uzmanlık alan dersi, Enstitü Yönetim Kurulunca tez danışmanı atandığı tarihten başlayarak, yüksek lisans programı öğrencileri için ayrı ve doktora programı öğrencileri için ayrı olmak, tez danışmanı tarafından yürütülmek ve enstitü yönetim kurulunun öğrencinin mezuniyetine veya ilişkisinin kesilmesine karar verdiği tarihe kadar sürdürülmek üzere, danışmanın izinli ve raporlu olduğu tarihler dışında, güz yarıyılı başında kaydolun veya ders kaydı yaptıran öğrenciler için bahar yarıyılı başlangıcına kadar, bahar yarıyılı başında kaydolun veya ders kaydı yaptıran öğrenciler için güz yarıyılı başlangıcına kadar, yarıyıl ve yaz tatilleri de dâhil tüm yıl boyunca kesintisiz olarak devam etmek üzere açılır. Her öğrenci, açılan uzmanlık alan dersini almak zorundadır. Uzmanlık alan dersine ilişkin kapsam, süre ve diğer esaslar enstitü kurulunca kararlaştırılır. Tez çalışmasının iki danışman tarafından yönetildiği durumlarda uzmanlık alan dersleri ilk danışman tarafından yürütülür.

Ders seçimi

MADDE 27 – (1) Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrencilerin ders seçimleri tezsiz yüksek lisansta danışmanı, tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlikte tez danışmanı, danışmanın atanmadığı öğrenciler için ise bu görev danışman atanıncaya kadar ilgili enstitü anabilim dalı başkanı veya anabilim dalı başkanının gerekli görmesi halinde anabilim dalı başkanının enstitüye bildirdiği öğretim elemanının gözetiminde yapılır.

Ders kayıt ve kabulü

MADDE 28 – (1) Öğrenci ilgili anabilim/anasanat dalı lisansüstü programında yer alan zorunlu, seçmeli ve kredisiz derslerini alır. Öğrenci isterse, danışmanının onayı ile her yarıyıl için bir seçmeli dersini alan dışından da alabilir.

(2) Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik öğrencisi ders ve tez aşamasında birer seminer vermek zorundadır. Seminerler kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Başarısız olması halinde seminer tekrarlanır. Başarılı olunduğu takdirde; “Seminer Değerlendirme Formu” çıktısı ve CD’ye kaydedilmiş bir kopyası ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile üç iş günü içinde enstitüye iletilir.

(3) Ders intibak talepleri her yarıyılın başlangıcından itibaren onbeş gün içinde yapılır. Mesleki Eğitim Dersleri hariç, lisans düzeyinde alınan derslerin yüksek lisans ve doktora derslerine intibakı yapılmaz. Başka öğretim kurumlarından yatay geçiş yapan öğrencilerin ders intibakları, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile yapılır ve krediden sayılır.

(4) Ders kayıt işlemi, otomasyon sisteminden bizzat öğrenci tarafından yapılır. Öğrenci, Genel akademik not ortalamasını (GANO) yükseltmek amacı ile tekrar ders kaydı, devam, sınav ve benzeri zorunlulukları yerine getirmek şartıyla dilediği derslerini yeniden alabilir. Bu durumda öğrencinin en son aldığı not GANO’nun hesaplanmasında dikkate alınır.

(5) Farabi gibi ulusal veya Erasmus gibi uluslararası değişim programından yararlanan öğrencilerin alacakları derslerin kredileri ile bunların denkliği anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ile enstitü yönetim kurulu kararıyla yapılır.

Ders başarısı

MADDE 29 – (1) Derslerin sınavı; yazılı, yazılı-sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Sınav evrakı ve sonuçları anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile beş iş günü içinde ilgili enstitüye iletilir. Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kâğıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin

verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin ilkeler Senato tarafından belirlenir.

(2) Ders başarısının tespitine ilişkin esaslar:

a) Lisansüstü programlarda alınan derslerden sınava girebilmek için; kuramsal derslerde % 70, uygulamalı derslerde % 80 devam etmiş olma şartı aranır. Sınavlar 100 üzerinden verilen puanlar ile değerlendirilir. Başarılı olmak için tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarında 100 üzerinden en az 70; doktora ve sanatta yeterlik programlarında en az 75 puan almak gerekir. 100 üzerinden alınan puanların harf notu ve katsayı karşılıkları aşağıdaki gibidir:

<u>Harf Notu (Açıklama)</u>	<u>Katsayısı</u>	<u>Puan</u>
AA	4.00	90-100
BA	3.50	85-89
BB	3.00	80-84
CB	2.50	75-79
CC	2.00	70-74
FF	0	0-69
G	0	
K	0	
D	0	

b) Yukarıdaki esaslar çerçevesinde 100 üzerinden alınan puanların harf notları ile değerlendirilmesinde; yüksek lisans ve bilimsel hazırlık programlarında AA, BA, BB, CB ve CC notlarını; doktora programında ise AA, BA, BB ve CB notlarını alan öğrenci o dersi başarmış sayılır.

(3) Harf notlarına ilişkin tanımlar şunlardır;

a) FF (Başarısız) notu; derse devam yükümlülüğünü yerine getirip sınava girmeyen veya sınavdan başarısız olan öğrenciye verilir.

b) G (Geçer) notu; kredisiz dersler, tez çalışması ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrencilere verilir. Ortalamaya dâhil edilmez.

c) K (Kalır) notu; kredisiz dersler ile tez çalışması ve dönem projesinden başarısız olan öğrenciye verilir.

ç) D (Devamsız) notu; derse devam yükümlülüğünü veya ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getirmeyen öğrenciye verilir. (D) not ortalaması hesabına (FF) olarak dâhil edilir.

(4) Lisansüstü programlarda; herhangi bir dersin yarıyıl sonu sınavında başarısız olan öğrenci, bütünleme sınavına girer. Bütünleme sınavında başarılı olan öğrencinin sınav notu yarıyıl sonu sınav notu yerine geçer. Bütünleme sınavında başarısız olan öğrenciye, izleyen dönemde o ders açılmasa dahi yarıyıl sonu ve bütünleme sınavlarına girme hakkı tanınır. Zorunlu derslerden bu sınavlarda da başarısız olan, devamsızlıktan kalan veya ilgili dersin ön koşullarını yerine getirmeyen öğrenci, dersi açıldığı dönemde tekrarlar. Bu durumda öğrencinin ilgili dersten daha önce almış olduğu başarısız notları ortalamaya dâhil edilmez. Açıldığı dönemde tekrarladığı dersin notu ortalamaya dâhil edilir. Seçmeli dersten başarısız olunması halinde öğrenci onun yerine yeni bir ders seçebilir. Dersin açılmaması veya programdan çıkartılmış olması halinde, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve yönetim kurulu kararıyla o dersin yerine eşdeğer bir ders belirlenir. Bu durumda öğrenci başarısız olup da tekrarlamak zorunda olduğu ders yerine eşdeğer dersten sorumlu olur.

(5) Lisansüstü programlarda yer alan derslerin sınav sonuçları sınavların tamamlanmasını takip eden üç iş günü içinde ilan edilir ve anabilim/anasanat dalı başkanları aracılığı ile ilgili enstitüye iletir. Yarıyıl sonu ve bütünleme sınavlarının kâğıtları, soru ve cevapları, sınav tutanakları ile birlikte ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca beş iş günü içinde ilgili enstitüye gönderilir.

(6) Farabi gibi ulusal veya Erasmus gibi uluslararası değişim programından yararlanan öğrencilerin aldıkları derslerin notlarının intibakı anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ile enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır. Bu notlar öğrencinin not döküm belgesine işlenir.

(7) Yarıyıl sonu ve bütünleme sınavları için öğrenciye mazeret sınavı hakkı verilmez.

Ders başarı ortalaması

MADDE 30 – (1) Öğrencinin başarısı, her yarıyıl sonunda bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesindeki tabloda harf notu karşılığı olarak verilen katsayılar üzerinden hesaplanan yarıyıl akademik not ortalaması (YANO) ve GANO ile belirlenir. YANO, öğrencinin kayıtlı olduğu yarıyılın; GANO, öğrencinin lisansüstü programa girişinden itibaren, kayıtlı bulunduğu anabilim/anasanat dalının ders programındaki derslerinin tümü göz önüne alınarak ders dönemi sonunda hesaplanan ağırlıklı not ortalamasıdır.

(2) YANO ve GANO öğrencinin kredili derslerden (AA)'dan (FF)'ye kadar aldığı notların ağırlıklı not ortalamaları ile hesaplanır. Ağırlıklı not ortalaması, alınan derslerin kredileriyle, derslerden alınan harf notlarının eşdeğeri ağırlık katsayılarının çarpımından elde edilen toplamın, toplam krediye bölünmesiyle bulunur. Ağırlıklı not ortalaması virgülden sonra iki haneli olarak hesaplanır.

(3) Öğrencinin aldığı tüm notlar not kütüğüne işlenir.

İzinli sayılma ve sınav hakkının saklı tutulması

MADDE 31 – (1) İzin başvurusu, nedenleri açıklanarak belgeleriyle birlikte yarıyıl başlangıcından itibaren on iş günü içinde öğrencinin kayıtlı olduğu anabilim dalı başkanlığına yapılır. Mazeretin hastalık, doğal afetler, tutukluluk, mahkûmiyet ve askerlik tecilinin kaldırılması gibi öngörülmeyen nedenlere dayanması halinde bu süre beş iş günü olarak uygulanır.

(2) Öğrenciye, danışmanın ve anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla bir defada en çok iki yarıyıl olmak üzere izin verilebilir. İzinli sayılan öğrenci, kayıtlı olduğu yükseköğretim programına devam edemez ve izinli olduğu yarıyılı izleyen sınav dönemindeki yılsonu ve bütünleme sınavlarına giremez. İzinli sayılan süre, eğitim-öğretim süresinden sayılmaz.

(3) Yarıyıl içinde izin verilmesi durumunda öğrenci, yarıyıl başından başlayarak izinli sayılır. Ancak, sınav dönemi başında veya sınav dönemi içinde izin verilmesi durumunda izin, yarıyıl başından geçerli olarak uygulanamaz. Sınav dönemi başında veya sınav dönemi içinde izin alındığında, bu izin, verildiği tarihten başlayarak geçerli olur ve öğrencinin izin aldığı tarihi izleyen veya o tarihte devam eden sınav dönemindeki hakları saklı kalır. Bu haklar iznin bitimini izleyen, o dersin sınavının açılacağı ilk sınav döneminde kullanılır.

(4) İzin süresinin bitimini takip eden yarıyılın başında öğrenci kaydını yenilemek zorundadır. Kayıt yenilemediğinde öğrenim süresi kaldığı yerden devam eder.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 32 – (1) Öğrenci, sınavların sayısal notlarındaki maddi hatanın düzeltilmesi için sınav sonucunun ilanını takip eden üç iş günü içinde Enstitüye yazılı olarak başvurabilir. Bu başvuru anabilim/anasanat dalı aracılığı ile ilgili öğretim elemanına yeniden değerlendirilmek üzere iletilir. Değerlendirme sonucu Enstitüye bildirilir ve yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

İlişik kesme

MADDE 33 – (1) Aşağıda belirtilen durumlarda öğrencinin yönetim kurulu kararıyla enstitü ile ilişkisi kesilir:

- 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretimden çıkarma cezası verilenler,
- Kayıtlı bulunduğu enstitüye şahsen yazılı olarak başvuruda bulunanlar,
- Yatay geçiş yolu ile ayrılanlar,

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Programın amacı

MADDE 34 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrenciye bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazandırmak ve tez çalışmasının ilgili enstitünün belirlediği ve Senatonun onayladığı tez yazım kurallarına uygun olarak yazılmasını sağlamaktır. Yüksek lisans tez konusuyla örtüşen tam metin özgün bir makalenin ulusal ve/veya uluslararası indekslere giren dergilerden birinde yayımlanmasının teşvik edilmesi esastır.

Programın kapsamı

MADDE 35 – (1) Tezli yüksek lisans programı; 21 kredi saatten az ve 28 kredi saatten fazla olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, ders ve tez aşamasında birer seminer, tez çalışması ve tez savunmasından oluşur. Program, bir yarıyıldan 30 AKTS olmak koşuluyla toplamda 90-120 AKTS olarak planlanır.

(2) Bilimsel hazırlık programının gerekli görülmediği durumlarda danışmanın önerisiyle krediye sayılmamak koşuluyla öğrenciye yönetim kurulunca lisans düzeyinde daha önceden alınmaması koşuluyla lisans düzeyindeki en fazla iki ders aldırılabilir.

Programın süresi

MADDE 36 – (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır.

(2) Tezli yüksek lisans programını azami süresinde tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre, ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tez konusunun belirlenmesi

MADDE 37 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki öğrenci, alanıyla ilgili bir konuda bilimsel niteliklere haiz bir tez hazırlamak zorundadır. Sanat dallarında, bir sanat eseri yapımı veya bir konser ile birlikte bu çalışmalara ilişkin bir yazılı çalışma metni tez konusu olarak verilir.

(2) Birinci yarıyıl programını ve ders aşamasındaki seminerini başarı ile tamamlayan öğrencinin, danışmanı gözetiminde belirlenen tez konusu anabilim/anasanat dalı kurulu teklifiyle enstitüye sunulur. Tez konusu enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Tez konusu en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar belirlenir.

(3) Tez konusu ve/veya ad değişikliği söz konusu olması halinde danışmanın gözetiminde belirlenen yeni tez konusu ve/veya adı “Tez Konusu/Adı Değişikliği Formu” doldurularak anabilim/anasanat dalı kurulu teklifiyle enstitüye sunulur ve yönetim kurulunca karara bağlanır.

Yüksek lisans tez çalışması ve sonuçlandırılması

MADDE 38 – (1) Dersler tamamlandıktan sonra en az bir yarıyıl geçmeden tez teslim edilemez.

(2) Danışman, Ocak-Haziran dönemine ilişkin olarak en geç Temmuz ayında ve Temmuz-Aralık dönemine ilişkin olarak da en geç Ocak ayında tez öğrencisinin çalışmalarıyla ilgili birer tez gelişme raporu hazırlayarak ilgili enstitü müdürlüğüne verir. Danışman, tez gelişme raporunda öğrencinin çalışmasını başarılı veya başarısız olarak değerlendirir. Tez gelişme raporunun iki kez üst üste veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunması halinde öğrenciye yeni bir danışman atanır ve/veya tez konusu değiştirilir. Tez yazımına başlanması halinde son gelişme raporu düzenlenir ve yazıma geçildiği bu raporda belirtilir. Tez yazımında ilgili enstitülerin tez yazım kurallarına uyulur.

(3) Tez çalışması tamamlandığında tezin ciltsiz bir kopyası, tez yazım kurallarına uygun olduğuna ilişkin form ile birlikte danışman tarafından anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili enstitüye gönderilir.

(4) Yüksek lisans tez çalışması anasanat dalının uygulamasını içerecek şekilde olması halinde eserle ilgili bir metin öğrenci tarafından hazırlanır. Çalışmanın tamamlanmasının tez danışmanı tarafından kabul edilmesi halinde, çalışma metni, varsa resim, slayt, çizim, taşınabilir uygulama eseri ve benzeri araçlarla desteklenerek bir kopyası anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili enstitüye teslim edilir. Sanat eseri taşınamayan bir uygulama ise jüri tarafından yapıldığı yerde değerlendirilir.

Jürinin belirlenmesi ve tez sınavının yapılması

MADDE 39 – (1) Yüksek lisans tez jürisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

(2) Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri başka bir anabilim/anasanat dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan aynı alanda olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Jürinin beş kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olabilir. İlgili enstitü yönetim kurulu önerilen isimler arasından üç kişilik jüri için iki, beş kişilik jüri için üç yedek üye belirler. Enstitü asıl ve yedek üye olarak görevlendirilenlere ve anabilim/anasanat dalı başkanlığına görevlendirme yazılarını gönderir. Ayrıca, öğrenci de konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir. Tezler, görevlendirilen üyelere öğrenciler tarafından geciktirilmeksizin iletilir, dışarıdan görevlendirilenlere ise posta yoluyla gönderilir.

(3) Tez sınavı, enstitü yönetim kurulu kararının anabilim/anasanat dalına tebliğini izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı da sınav yeri, tarihi ve varsa başka bir yükseköğretim kurumundan katılımı muhtemel üyenin ismini sınavdan iki hafta önce enstitü müdürlüğüne bildirir ve ilan eder.

(4) Danışman dışındaki jüri üyelerinden herhangi birinin sınava katılmaması halinde sınav, anabilim/anasanat dalı başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır. Başka anabilim/anasanat dalı veya yükseköğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda eşdeğer yedek üye sınav için davet edilir. Jürinin yine de toplanamaması halinde yeniden jüri oluşturulur.

(5) Tez sınavı, 45-90 dakika arasında, tezin aday tarafından sunulması ve soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav izleyicilere açık olur. Ancak, izleyiciler soru soramaz. Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, izleyicilere kapalı olarak tez hakkında oybirliği/oyçokluğuyla kabul, red veya düzeltme kararı verir. Jüri, kararını ayrıntılı olarak gerekçelendirir. Jüri üyelerinin kişisel raporları ve jüri ortak raporu, varsa diğer sınav evrakları ile birlikte anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından sınavı izleyen üç gün içinde enstitüye iletilir. Enstitü, düzeltme veya red kararlarında jürice belirlenen düzeltilmesi gereken hususları veya red gerekçelerini öğrenciye yazılı olarak bildirir.

(6) Kabul edilen tezlerde, tezin “tez onay sayfası”nda jüri üyelerinin imzaları bulunur. Olumsuz oy kullananlar olumsuz görüşte olduklarını belirterek onay sayfasını imzalar.

(7) Sınav esnasında jürinin ortak kararı ile tez adı değişikliği önerisi var ise “Tez Adı Değişikliği Öneri Formu” doldurularak diğer evrakları ile birlikte enstitüye teslim edilir. Tez adı değişikliği Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir.

(8) Tezi kabul edilen öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulu karar verir ve bunun üzerine mezuniyet işlemleri yapılır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye, enstitü yönetim kurulu tarafından düzeltmelerin yapılabilmesi için en fazla üç aya kadar ek süre verilebilir. Tez, verilen sürenin sonunda, zorunlu haller dışında, aynı jüri önünde yeniden savunulur. Tezi reddedilen veya düzeltme kararı sonrası savunmasında da reddedilen öğrenciye yeni bir tez konusu verilir veya öğrencinin talepte bulunması halinde, varsa aynı isimli veya eşdeğer programlar arasından, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek programla ilişkisi sona erdirilir. Kendisine yeni bir tez konusu verilen öğrenci ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, tez ile ilgili şartları yerine getirmek ve sınavlara katılmak hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 40 – (1) Mezun öğrenciye “Tezli Yüksek Lisans Diploması” verilir.

(2) Mezuniyetine karar verilen öğrencilerden; ciltli iki adet tez çalışmasını, pdf formatında kayıtlı iki adet elektronik kopyayı ve ilişik kesme evraklarını enstitüye verip, jüri üyesi kadar sayıdaki ciltlenmiş tez çalışmasını da anabilim/anasanat dalı başkanlığına teslim etmek suretiyle işlemlerini tamamlayanlara diplomanın verilmesi esastır.

(3) Tezli Yüksek Lisans Diploması üzerinde öğrencinin mezun olduğu anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(4) Diplomaya hak kazanılan tarih, ilgili enstitü yönetim kurulunun mezuniyete karar verdiği tarihtir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Örgün Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Programın amacı

MADDE 41 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir.

Programın kapsamı

MADDE 42 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, toplam 30 krediden az, 40 krediden fazla olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesinden oluşur. Program, bir yarıyıldan 30 AKTS olmak koşuluyla toplamda 90-120 AKTS olarak planlanır.

(2) Bilimsel hazırlık programının gerekli görülmediği durumlarda da danışmanın önerisiyle krediye sayılmamak koşulu ile öğrenciye yönetim kurulu kararıyla lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans düzeyinde en fazla üç ders de aldırılabilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrenciler, tezli yüksek lisans programı için Senatoça belirlenmiş asgari koşulları yerine getirmek kaydıyla kontenjan dâhilinde tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler ilgili Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü ve Yönetim Kurulu Kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

Programın süresi

MADDE 43 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı üç veya dört yarıyıl olacak şekilde planlanır. Bu programı tamamlama süresi azami üç yıldır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programını azami üç yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46'ncı maddesinde belirtilen koşullara göre, ilgili döneme ait öğrenim ücretlerini ödemeleri halinde öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile dönem projesi hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Dönem projesi

MADDE 44 – (1) Dönem projesi; öğrencinin yüksek lisans ders programında edindiği bilgilerin etkin olarak kullanılmasını amaçlar. Dönem projesi bir yarıyıl sürecek şekilde ilgili programda belirlenen esaslara göre ikinci veya üçüncü yarıyıldan itibaren, danışman gözetiminde verilir ve yürütülür.

(2) Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan dönem projesine kayıt yaptırmak ve dönem sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Dönem projesi kredisiz olup, ilgili danışman tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Başarısız olunması halinde, dönem projesi izleyen her yarıyıl tekrar edilir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 45 – (1) Mezun öğrenciye “Tezsiz Yüksek Lisans Diploması” verilir.

(2) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulu karar verir ve bunun üzerine mezuniyet işlemleri yapılır.

(3) Tezsiz Yüksek Lisans Diploması üzerinde öğrencinin mezun olduğu anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(4) Mezuniyet işlemlerini tamamlayan öğrenciye diplomanın teslimi esastır.

(5) Diplomaya hak kazanılan tarih, ilgili enstitü yönetim kurulunun mezuniyete karar verdiği tarihtir.

ALTINCI BÖLÜM

Uzaktan Eğitim Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Programın amacı

MADDE 46 – (1) Uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programının amacı; çalışma hayatına atılmış kişilerin uzaktan eğitim ihtiyaç ve isteklerine yardımcı olmak, bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı etkileşimli ortamlar kullanılarak lisansüstü eğitimin etkinliğini artırmak, e-öğrenme ile sınırsız bilgiye ulaşmak suretiyle ilgili kişilerin bilgi birikimi elde etmelerini sağlamak ve yayın yapmalarını teşvik etmektir.

Programın kapsamı

MADDE 47 – (1) Uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programı, toplam 30 krediden az, 40 krediden fazla olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Program, bir yarıyıldan 30 AKTS olmak koşuluyla toplamda 90-120 AKTS olarak planlanır.

(2) Uzaktan öğretim programlarına kayıtlı öğrencilerin derslerdeki devam gerektiren faaliyetlerini, öğretimi sürdüren ilgili anabilim dalı başkanlığı belirler ve dönem başlamadan önce öğrencilere duyurur.

(3) Dönem projesi bu Yönetmeliğin 44 üncü maddesinde belirlenen esaslar çerçevesinde yürütülür.

Programın süresi

MADDE 48 – (1) Uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans ders programı üç veya dört yarıyıl arasında olacak şekilde planlanır. Bu programı tamamlama süresi azami üç yıldır.

(2) Programı azami süresinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre, ilgili döneme ait öğrenim ücretlerini ödemeleri halinde öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile dönem projesi hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 49 – (1) Mezun öğrenciye “Tezsiz Yüksek Lisans Diploması” verilir.

(2) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulu karar verir ve bunun üzerine mezuniyet işlemleri yapılır.

(3) Tezsiz Yüksek Lisans Diploması üzerinde öğrencinin mezun olduğu anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(4) Mezuniyet işlemlerini tamamlayan öğrenciye diplomanın teslimi esastır.

(5) Diplomaya hak kazanılan tarih, ilgili enstitü yönetim kurulunun mezuniyete karar verdiği tarihtir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Programın amacı

MADDE 50 – (1) Doktora programının amaçları aşağıdakilerden oluşur:

a) Öğrenciye ilgili alanda bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısıyla irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşabilme yeteneği kazandırmak.

b) Doktora çalışması sonucunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirmesi, yeni bir bilimsel yöntem geliştirmesi veya bilinen bir yöntemin yeni bir alana uygulanması özelliklerine haiz olmasını sağlamak.

c) Tez konusu veya anabilim/anasanat dalı programıyla ilgili tam metin özgün bir makalenin, Fen Bilimleri Enstitüsü ile Sağlık Bilimleri Enstitüsü için uluslararası indekslere giren dergilerden birinde, Sosyal Bilimler Enstitüsü ile Eğitim Bilimleri Enstitüsü için uluslararası indekslere giren veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ulusal hakemli dergilerden birinde yayımlanmak suretiyle üniversitenin yayın performansını artırmak.

Programın kapsamı

MADDE 51 – (1) Doktora programının kapsamıyla ilgili esaslar şunlardır:

a) Tezli Yüksek lisans derecesine sahip olan öğrenciler için toplam 24 krediden az, 30 krediden fazla olmamak kaydıyla en az yedi adet ders, ders ve tez aşamalarında birer adet seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez çalışması, tez savunma sınavı ve bu Yönetmeliğin 50 nci maddesinin (c) bendinde belirtilen yayınlardan oluşur.

b) Doktora programına lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 42 krediden az, 50 krediden fazla olmamak kaydıyla en az on dört adet ders, ders ve tez aşamasında birer adet seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez çalışması, tez savunma sınavı ve bu Yönetmeliğin 50 nci maddesinin (c) bendinde belirtilen yayınlardan oluşur.

c) Program, bir yarıyıldaki 30 AKTS olmak koşuluyla toplamda; tezli yüksek lisans derecesi olanlar için 180-240 AKTS, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 240-300 AKTS olarak planlanır.

(2) Doktora dersleri, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile diğer enstitü ve yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan doktora derslerinden de seçilebilir. Bu dersler kredi yükünden sayılır. Enstitü kurulu disiplinlerarası nitelikte zorunlu veya seçmeli birbirini tamamlayan dersler açılmasına karar verebilir.

(3) Bilimsel hazırlık programının gerekli görülmediği durumlarda da danışmanın önerisiyle öğrenciye yönetim kurulunca lisans ve yüksek lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans veya yüksek lisans düzeyinde en fazla üç ders de aldırılabilir. Lisans dersleri doktora ders yüküne ve kredisine sayılmaz.

(4) Doktora programları yurtiçi ve yurtdışı ortak doktora programları şeklinde de düzenlenebilir.

Programın süresi

MADDE 52 – (1) Doktora programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami dokuz yıldır.

(2) Doktora programını belirlenen azami süre içinde tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre, ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen süreler sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen öğrenciye, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla tezini jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere yeni süreler verilir.

(4) Doktora programı tez izleme komitesinin olumlu görüşü ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ile en erken; yüksek lisans derecesi ile kabul edilenlerde altıncı yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenlerde dokuzuncu yarıyıl sonunda tamamlanabilir.

(5) Lisans derecesiyle doktora programına kayıtlı olan öğrenci, en az ilk iki yarıyılın derslerini başarmış ve ilgili yüksek lisans programında öngörülen kredili ders yükünü tamamlamış olması kaydıyla, danışmanın olumlu görüşü,

anabilim dalı başkanlığının teklifi ve yönetim kurulu kararıyla aynı anabilim dalı tezli yüksek lisans programına geçebilir. Öğrenci bu şartlara bağlı olarak doğrudan yüksek lisans tez çalışmasına başlayabilir. Geçiş başvuruları en geç dördüncü yarıyıl başına kadar ilgili anabilim dalı başkanlığına yapılır. Tezli yüksek lisans programına geçen öğrenci bu noktadan itibaren tezli yüksek lisans programının diğer gereklerini yerine getirmesi halinde tezli yüksek lisans mezunu olur.

(6) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla doktora tez savunmasında başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde varsa aynı isimli programlar arasından kendilerine “Tezsiz Yüksek Lisans Diploması” verilir.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 53 – (1) Yeterlik sınavında, öğrencinin bilimsel düşünme, bilimsel yöntemleri özümseme, bağımsız bir araştırmayı yürütebilmesine yönelik temel bilgiler ve doktora yaptığı anabilim dalıyla ilgili konularda derinlemesine bilgi sahibi olup olmadığı sınanır.

(2) Öğrenci, derslerini ve seminerini başarı ile tamamladıktan sonra izleyen yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girebilir. Ancak, yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesiyle kabul edilen öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Derslerini ve seminerini başarı ile tamamlayan öğrenci için anabilim/anasanat dalı başkanlığı jüriye seçilecek üyelerin iki katına kadar üye ismini enstitüye önerir. Enstitü yönetim kurulu önerilen adaylar arasından asıl ve yedek jüri üyelerini belirler. Jüri, en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşturulur. Danışman, jürinin doğal üyesidir. Enstitü tarafından jürinin görevlendirme yazıları, yönetim kurulu kararı ve sınavla ilgili belgeleri anabilim/anasanat dalı başkanlığına gönderilir. Öğrenci konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir. Danışman dışındaki jüri asıl üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde sınav, anabilim dalı başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır. Bir başka yükseköğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda dışarıdan çağrılacak yedek üye sınava davet edilir. Jürinin yine de toplanamaması halinde yeniden jüri oluşturulur.

(4) Yeterlik sınavı, enstitü yönetim kurulu kararının anabilim/anasanat dalına tebliğini izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı da sınav yeri, tarihi ve başka bir yükseköğretim kurumundan katılımı muhtemel üyenin ismini sınavdan iki hafta önce enstitü müdürlüğüne bildirir ve ilan eder.

(5) Yeterlik sınavı bir bütün olup yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Öğrencinin yazılı sınavdan başarılı sayılması için, sözlü sınavdan başarılı olması koşuluyla, 100 tam puan üzerinden en az 75 puan alması şarttır. Sözlü sınavdan başarılı sayılmak için ise üyelerin oybirliği/oyçokluğunun kararı gerekir. Sözlü sınavda adaya yöneltilen sorular tutanak altına alınır. Yazılı sınavdan başarısız olan öğrenci sözlü sınava alınmaz. Sözlü sınavda başarısız olan öğrenci yeterlik sınavından başarısız sayılır.

(6) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Yeterlik sınavı tekrarında, zorunlu haller dışında aynı jüri üyeleri tekrar görevlendirilir.

(7) Sınav evrakları anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye iletilir.

(8) Jüri, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek ve ders kapsamını belirtmek şartıyla eksik görülen konuyla ilgili ders/dersler almasını enstitüye önerebilir.

(9) Yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci, Mesleki Eğitim Derslerinden “Gelişim ve Öğrenme” ile “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” derslerini alır. Ancak, danışmanın önerisi ile bu dersler yeterlik sınavından önce de alınabilir. Mesleki eğitim dersleri kredili olarak okutulur ancak, kredisi sıfır kabul edilir ve toplam krediye dâhil edilmez. Başarı notu, G veya K olarak verilir ortalamaya dâhil edilmez. Önceden bu dersleri alıp başarılı olanlar derslerden muaf tutulabilirler. Öğrencilerin doktora tez savunmalarına girebilmeleri için bu derslerden başarılı olmaları şarttır.

Tez izleme komitesi

MADDE 54 – (1) Yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için; danışmanın önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur. Danışmanın önerisiyle anabilim/anasanat dalı başkanının teklifi arasında farklılık olması halinde anabilim/anasanat dalı kurul kararına göre uygulamaya devam edilir.

(2) Tez izleme komitesi; danışman tez izleme komitesinin doğal üyesi olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. Danışman dışındaki iki üyeden biri aynı anabilim/anasanat dalından, diğer üye ise farklı anabilim/anasanat dalı öğretim üyelerinden seçilir. Tez danışmanı aynı zamanda tez izleme komitesinin başkanıdır. Herhangi bir sebeple komite üyelerinden birinin ayrılması halinde yeni bir üye atanır. Eğer varsa ikinci tez danışmanı komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde danışmanın önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez izleme komitesi üyelerinde değişiklikler yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 55 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci; en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak

savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili enstitüce şekli belirlenmiş yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi tüm üyelerin katılımıyla toplanır ve tez önerisinin kabul veya reddine oybirliği/oyçokluğuyla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez önerisinin değerlendirildiği toplantıyı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye bildirilir.

(3) Enstitü yönetim kurulu, tez izleme komitesi kararını bu Yönetmeliğin 50 nci maddesinin (a) ve (b) bentlerindeki esaslara göre inceler ve tez konusunu karara bağlar. Enstitü yönetim kurulu gerekli görmesi halinde, gerekçeleri ile birlikte düzeltme talep edebilir.

(4) Tez önerisi reddedilen öğrenci yeni bir danışman atanmasını isteme ve tez konusunu değiştirme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi de oluşturulabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde yeni tez önerisi savunmasına alınır.

Tez izleme komitesi raporu

MADDE 56 – (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için Tez İzleme Komitesi, Ocak-Haziran ile Temmuz-Aralık dönemindeki tez çalışmalarını değerlendirmek üzere dönemlerin sonunu takip eden bir ay içinde olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay öncesinden komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından oy çokluğuyla başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Belirlenen sürelerde rapor sunmayan öğrenci başarısız kabul edilir. Tez izleme komitesine sunulan rapor ve rapora ilişkin komitenin kararı anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından üç gün içerisinde enstitüye iletilir.

(2) Tez çalışmasının, tez izleme komitesi raporlarında üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olarak değerlendirilmesi durumunda, anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla öğrenciye yeni bir danışman ile tez izleme komitesi atanır ve/veya yeni bir tez konusu belirlenir.

(3) Tez İzleme Komitesince tez konusu ve/veya ad değişikliği yapılmasının teklif edilmesi halinde, komitece “Tez Konusu/Adı Değişikliği Formu” doldurularak anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye sunulur ve yönetim kurulunca karara bağlanır.

Doktora jürisinin belirlenmesi ve tezin sonuçlandırılması

MADDE 57 – (1) Tez çalışması tamamlandığında, enstitüce belirlenen yazım kurallarına uygun şekilde hazırlanmış tezin ciltsiz bir kopyası, yazım kurallarına uygun olduğuna ilişkin beyan formuyla birlikte danışman tarafından anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili enstitüye gönderilir. Enstitü tezin daha önce kabul edilen tez konusu önerisine, enstitünün yazım kurallarına ve formdaki belirtilen hususların uygunluğunu inceler ve sonucunda uygun olmadığı belirlenen tezler gerekli düzeltmeler için iade edilir.

(2) Adayın savunma sınavına alınabilmesi için tez konusu veya anabilim/anasanat dalı programıyla ilgili özgün bir makalenin bu Yönetmeliğin 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde öngörülen dergilerde yayınlanması veya yayına kabul edilmesi şarttır. Yayınlarda doktora öğrencisinin birinci isim olması şart değildir. Değerlendirme 50 nci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre yapılır.

(3) Tezin, bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasındaki şartları sağladığının tespit edilmesi halinde; danışman önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşüyle; enstitüye tez jürisi bildirilir. Jüri, tez izleme komitesi dâhil beş kişiden oluşur. İki öğretim üyesinden en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere ilgili anabilim/anasanat dalı öğretim üyelerinden ve aynı nitelikteki iki yedek üyeden oluşur. Önerilen tez jürisi, enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Enstitü, görevlendirme yazılarını ve tezleri asıl ve yedek jüri üyelerine, enstitü yönetim kurulu kararını anabilim/anasanat dalı başkanlığına gönderir. Öğrenci de konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir. Tezler, görevlendirilen üyelere öğrenciler tarafından geciktirilmeksizin iletilir, dışarıdan görevlendirilenlere ise posta yoluyla gönderilir.

(4) Sınav, enstitü yönetim kurulu kararını izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı, sınav yeri ve zamanını sınavdan iki hafta önce enstitü müdürlüğüne bildirir ve ilan eder.

(5) Danışman dışındaki jüri üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde, savunma sınavı anabilim/anasanat dalı başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır. Farklı yükseköğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda, dışarıdan görevlendirilen yedek üye davet edilir. Jürinin yine de toplanamaması halinde yeniden jüri oluşturulur.

(6) Sınav, 60-120 dakika arasında tezin aday tarafından sunulması ve soru-cevap bölümünden oluşur. Sorular tutanak altına alınır. Sınav dinleyicilere açık olur, ancak dinleyiciler soru soramaz. Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında oybirliği/oyçokluğuyla kabul, red veya düzeltme kararı verir. Kararın red veya düzeltme olması halinde jüri üyeleri görüşlerini kişisel raporlarında ayrıntılı ve gerekçeli olarak belirtirler. Jüri üyelerinin kişisel raporları ve jüri ortak raporu diğer sınav evrakları ile birlikte anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından sınavı izleyen üç gün içinde enstitüye iletilir. Enstitü, düzeltme veya red kararlarında jüri tarafından belirlenen düzeltilmesi istenen hususları veya red gerekçelerini öğrenciye yazılı olarak bildirir.

(7) Tezin kabul edilmesi halinde “tez onay sayfası”nda jüri üyelerinin imzaları bulunur. Olumsuz oy kullananlar olumsuz görüşte olduklarını belirterek onay sayfasını imzalar.

(8) Sınav esnasında jürinin ortak kararı ile tez adı değişikliği önerisi var ise, “Tez Adı Değişikliği Önerisi Formu” doldurularak diğer evrakları ile birlikte enstitüye teslim edilir. Tez adı değişikliği enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(9) Tezi kabul edilen öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulu karar verir ve mezuniyet işlemleri yapılır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye, enstitü yönetim kurulu tarafından düzeltmelerin yapılabilmesi için altı aya kadar ek süre verilir. Tez, bu süre sonunda zorunlu haller dışında aynı jüri önünde tekrar savunulur. Savunma sınavında tezi reddedilen öğrenciye yeniden danışman ile tez izleme komitesi atanır ve/veya yeni bir tez konusu belirlenir. Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanların talepleri halinde bu Yönetmeliğin 52 nci maddesinin altıncı fıkrasına göre “Tezsiz Yüksek Lisans Diploması” verilir.

Doktora diploması

MADDE 58 – (1) Mezun öğrenciye “Doktora Diploması” verilir.

(2) Mezuniyetine karar verilen öğrencilerden; ciltli iki adet tez çalışmasını, PDF formatında kayıtlı iki adet elektronik kopyayı ve ilişik kesme evraklarını enstitüye ve ayrıca jüri üyesi kadar sayıdaki ciltlenmiş tez çalışmasını anabilim/anasanat dalı başkanlığına teslim ederek işlemlerini tamamlayanlara diplomanın verilmesi esastır.

(3) Doktora Diploması üzerinde öğrencinin mezun olduğu anabilim/anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(4) Diplomaya hak kazanılan tarih ilgili enstitü yönetim kurulunun mezuniyete karar verdiği tarihtir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Çalışması

Programın amacı

MADDE 59 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasının amacı; özgün bir sanat eseri ortaya koymak, müzik ve sahne sanatlarında üstün bir uygulama ve yaratıcılık becerisi edinmek, bağımsız araştırma yapmak ve yeni sentezlere ulaşmaktır.

Programın kapsamı

MADDE 60 – (1) Sanatta yeterlik programı;

a) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için toplam 24 krediden az, 30 krediden fazla olmamak kaydıyla en az yedi adet ders, ders ve tez aşamasında birer adet seminer ve uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser veya temsil gibi çalışmalardan oluşur.

b) Lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için toplam 42 krediden az, 50 krediden fazla olmamak kaydıyla en az ondört adet ders, ders ve tez aşamasında birer adet seminer ve uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser veya temsil gibi çalışmalardan oluşur.

c) Bir yarıyıldan 30 AKTS olmak koşuluyla toplamda; yüksek lisans derecesi olanlar için 180-240 AKTS, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 240-300 AKTS olarak planlanır.

Programın süresi

MADDE 61 – (1) Sanatta yeterlilik programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami dokuz yıldır.

(2) Sanatta yeterlilik programını belirlenen azami süre içinde tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46’ncı maddesinde belirtilen koşullara göre, ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, ön yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen süreler sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen öğrenciye, ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla tezini jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere yeni süreler verilir.

(4) Sanatta yeterlilik programı tez/sanatta yeterlilik izleme komitesinin olumlu görüşü ve anabilim dalı başkanlığının teklifi ile en erken; yüksek lisans derecesi ile kabul edilenlerde altıncı yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenlerde dokuzuncu yarıyıl sonunda tamamlanabilir.

(5) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi veya proje çalışmasını bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sürelerin sonuna kadar tamamlayamadığı için sınava giremeyen öğrenciye ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini, sergi veya proje çalışmasını jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere ek süreler verilir.

(6) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine “Tezsiz Yüksek Lisans Diploması” verilir.

Ön yeterlik sınavı

MADDE 62 – (1) Ön yeterlik sınavının amacı, öğrencinin anasanat dalı ve sanatta yeterlik çalışmasıyla ilgili konularda yeterliliğe sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Öğrenci, derslerini ve seminerini başarı ile tamamladıktan sonra en geç izleyen yarıyılın sonuna kadar ön yeterlik sınavına girebilir. Ancak, yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesiyle kabul edilen öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar ön yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Derslerini ve seminerini başarı ile tamamlayan öğrenci için anasanat dalı başkanlığı jüriye seçilecek üyelerin iki katına kadar üye ismini enstitüye önerir. Enstitü yönetim kurulu önerilen adaylar arasından asıl ve yedek jüri üyelerini belirler. Jüri, en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşturulur. Danışman, jürinin doğal üyesidir. Enstitü tarafından jürinin görevlendirme yazılarını, yönetim kurulu kararını ve sınavla ilgili belgeleri anasanat dalı başkanlığına gönderilir. Öğrenci konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir. Danışman dışındaki jüri asıl üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde sınav, anasanat dalı başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır. Bir başka yükseköğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda dışarıdan çağrılacak yedek üye sınava davet edilir. Jürinin yine de toplanamaması halinde yeniden jüri oluşturulur.

(4) Ön yeterlik sınavı, enstitü yönetim kurulu kararının anasanat dalına tebliğini izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır. Anasanat dalı başkanlığı da sınav yeri, tarihi ve varsa başka bir yükseköğretim kurumundan katılımı muhtemel üyenin ismini sınavdan iki hafta önce enstitü müdürlüğüne bildirir ve ilan eder.

(5) Ön yeterlik sınavı bir bütün olup yazılı, sözlü ve performans dayalı olarak iki bölüm halinde yapılır. Öğrencinin yazılı sınavdan başarılı sayılması için, sözlü sınavdan başarılı olması koşuluyla, 100 tam puan üzerinden en az 75 puan alınması şarttır. Sözlü sınavdan başarılı sayılmak için ise üyelerin oybirliği/oyçokluğunun kararı gerekir. Sözlü sınavda sorulan sorular tutanak altına alınır. Yazılı sınavdan başarısız olan öğrenci sözlü sınava alınmaz. Sözlü sınavda başarısız olan öğrenci ön yeterlik sınavından başarısız sayılır.

(6) Ön yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Ön yeterlik sınavı tekrarında, zorunlu haller dışında aynı jüri üyeleri tekrar görevlendirilir.

(7) Sınav evrakları anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye iletilir.

(8) Jüri, ön yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek ve ders kapsamını belirtmek şartıyla eksik görülen konuyla ilgili ders/dersler almasını enstitüye önerebilir.

(9) Ön yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci, Mesleki Eğitim Derslerinden “Gelişim ve Öğrenme” ile “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” derslerini alır. Ancak, danışmanın önerisi ile bu dersler ön yeterlik sınavından önce de alınabilir. Mesleki eğitim dersleri kredili olarak okutulur ancak, kredisi sıfır kabul edilir ve toplam krediye dâhil edilmez. Başarı notu, G veya K olarak verilir ortalamaya dâhil edilmez. Önceden bu dersleri alıp başarılı olanlar derslerden muaf tutulabilirler. Öğrencilerin sanatta yeterlik tez savunmalarına girebilmeleri için bu derslerden başarılı olmaları şarttır.

Tez izleme komitesi

MADDE 63 – (1) Ön yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için; danışmanın önerisiyle anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur. Danışmanın önerisiyle anasanat dalı başkanının teklifi arasında farklılık olması halinde anasanat dalı kurul kararına göre uygulamaya devam edilir.

(2) Tez izleme komitesi komitenin doğal üyesi olan danışman dahil olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. Danışman dışındaki iki üyeden biri aynı anasanat dalından, diğer üye ise farklı anasanat dalı öğretim üyelerinden seçilir. Tez danışmanı aynı zamanda tez izleme komitesinin başkanıdır. Herhangi bir sebeple komite üyelerinden birinin ayrılması halinde yeni bir üye atanır. Eğer varsa ikinci tez danışmanı komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde anasanat dalı başkanlığının teklifi ve yönetim kurulu kararı ile tez izleme komitesi üyelerinde değişiklikler yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 64 – (1) Ön yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci; en geç altı ay içinde yapacağı çalışmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili enstitüce şekli belirlenmiş yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi tüm üyelerin katılımıyla toplanır ve tez önerisinin kabul veya reddine oybirliği/oyçokluğuyla karar verir. Bu karar, enstitü anasanat dalı başkanlığınca tez önerisinin değerlendirildiği toplantıyı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye bildirilir.

(3) Enstitü yönetim kurulu, tez izleme komitesi kararını bu Yönetmeliğin 59 uncu maddesindeki esaslara göre inceler ve tez konusunu karara bağlar. Enstitü yönetim kurulu gerekli görmesi halinde, gerekçeleri ile birlikte düzeltme talep edebilir.

(4) Tez önerisi reddedilen öğrenci yeni bir danışman atanmasını isteme ve tez konusunu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi de oluşturulabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde yeni tez önerisi savunmasına alınır.

Tez izleme komitesi raporu

MADDE 65 – (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için Tez İzleme Komitesi, Ocak-Haziran ile Temmuz-Aralık dönemindeki tez çalışmalarını değerlendirmek üzere dönemlerin sonunu takip eden bir ay içinde olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay öncesinden komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından oybirliği/oyçokluğuyla başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Belirlenen sürelerde rapor sunmayan öğrenci başarısız kabul edilir. Tez yeterlilik izleme komitesine sunulan rapor ve rapora ilişkin komitenin kararı anasanat dalı başkanlığı tarafından üç gün içerisinde enstitüye iletilir.

(2) Tez çalışmasının, tez izleme komitesi raporlarında üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olarak değerlendirilmesi durumunda, anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla öğrenciyi yeni bir danışman ile tez izleme komitesi atanır ve/veya yeni bir tez konusu belirlenir.

(3) Tez konusunun veya adının değişikliği söz konusu olması halinde Tez İzleme Komitesinin teklifi, “Tez Konusu/Adı Değişikliği Formu” doldurularak anasanat dalı aracılığıyla enstitüye sunulur ve yönetim kurulu karara bağlar.

Tez jürisinin belirlenmesi ve çalışmanın sonuçlanması

MADDE 66 – (1) Tez çalışması tamamlandığında tezle ilgili sergi, proje, resital, konser veya temsil hakkında yazım kurallarına uygun şekilde hazırlanmış bir metnin, varsa resim, slayt, çizim, taşınabilir uygulama eseri ve benzeri araçlarla desteklenen ciltsiz bir kopyası yazım kurallarına uygun olduğuna ilişkin form ile birlikte danışman tarafından anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili enstitüye gönderilir. Enstitüce tezin daha önce kabul edilen tez konusu önerisine ve enstitünün yazım kurallarına ve formdaki belirtilen hususlara uygunluğu incelenir, uygun olmadığı belirlenen tezler gerekli düzeltmeler için iade edilir.

(2) Adayın savunma sınavına alınabilmesi için hazırlanan tez kapsamında izleyiciye açık bir performans programı/sanat uygulaması gerçekleştirilmesi aranır.

(3) Tezin, bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasındaki şartları sağladığının tespit edilmesi halinde danışmanın önerisi ve anasanat dalı başkanlığının görüşüyle tez jürisi enstitüye bildirilir. Jüri, tez izleme komitesi dâhil beş kişiden oluşur. İki öğretim üyesinden en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere ilgili anasanat dalı öğretim üyelerinden ve aynı nitelikteki iki yedek üyeden oluşur. Önerilen tez jürisi, enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Enstitü, görevlendirme yazılarını ve tez kapsamındaki tüm çalışmaları asıl ve yedek jüri üyelerine, enstitü yönetim kurulu kararını ise anasanat dalı başkanlığına gönderir. Öğrenci de konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir. Tez kapsamındaki tüm çalışmalar görevlendirilen üyelere öğrenciler tarafından geciktirilmeksizin iletilir, dışarıdan görevlendirilenlere ise posta yoluyla gönderilir. Sanat eseri, taşınamayan bir uygulama ise jüri tarafından yapıldığı yerde değerlendirilir.

(4) Sınav, enstitü yönetim kurulu kararını izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır. Anasanat dalı başkanlığı, sınav yeri ve zamanını sınavdan iki hafta önce enstitü müdürlüğüne bildirir ve ilan eder.

(5) Danışman dışındaki jüri üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde, savunma sınavı anasanat dalı başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır. Farklı yükseköğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda, dışarıdan görevlendirilen yedek üye davet edilir. Jürinin yine de toplanamaması halinde yeniden jüri oluşturulur.

(6) Sınav, 60-120 dakika arasında tezin aday tarafından sunulması ve soru-cevap bölümünden oluşur. Sorular tutanak altına alınır. Sınav izleyicilere/dinleyicilere açık olur, ancak izleyiciler/dinleyiciler soru soramaz. Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, izleyicilere/dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında oybirliği/oyçokluğuyla kabul, red veya düzeltme kararı verir. Kararın red veya düzeltme olması halinde jüri üyeleri görüşlerini kişisel raporlarında ayrıntılı ve gerekçeli olarak belirtirler. Jüri üyelerinin kişisel raporları ve jüri ortak raporu diğer sınav evrakları ile birlikte anasanat dalı başkanlığı tarafından sınavı izleyen üç gün içinde enstitüye iletilir. Enstitü, düzeltme veya red kararlarında jürice belirlenen düzeltilmesi gereken hususları veya red gerekçelerini öğrenciyi yazılı olarak bildirir.

(7) Kabul edilen tezlere ait metin çalışmasının “tez onay sayfası”nda jüri üyelerinin imzaları bulunur. Olumsuz oy kullananlar olumsuz görüşte olduklarını belirterek onay sayfasını imzalar.

(8) Sınav esnasında jürinin ortak kararı ile tez adı değişikliği önerisi var ise, jürice “Tez Adı Değişikliği Önerisi Formu” doldurularak diğer evrakları ile birlikte enstitüye teslim edilir. Tez adı değişikliği Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir.

(9) Tezi kabul edilen öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulu karar verir ve mezuniyet işlemleri yapılır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciyi, enstitü yönetim kurulu tarafından düzeltmelerin yapılabilmesi için altı aya kadar ek süre verilir. Tez, bu süre sonunda zorunlu haller dışında aynı jüri önünde tekrar savunulur. Savunma sınavında tezi red edilen öğrenciyi yeniden danışman ile tez izleme komitesi atanır ve/veya yeni bir tez konusu belirlenir. Lisans derecesi ile sanatta yeterliliğe kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanların talepleri halinde bu Yönetmeliğin 61 inci maddesinin altıncı fıkrasına göre “Tezsiz Yüksek Lisans Diploması” verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 67 – (1) Mezun öğrenciyi “Sanatta Yeterlik Diploması” verilir.

(2) Mezuniyetine karar verilen öğrencilerden; ciltli iki adet tez çalışmasının metni ile PDF formatında kayıtlı iki adet elektronik kopyası ve ilişik kesme evrakları enstitüye ve ayrıca jüri üyesi kadar sayıdaki ciltlenmiş tez çalışmasını anasanat dalı başkanlığına teslim ederek işlemlerini tamamlayanlara diplomanın verilmesi esastır.

(3) Sanatta Yeterlik Diploması üzerinde öğrencinin mezun olduğu anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(4) Diplomaya hak kazanılan tarih ilgili enstitü yönetim kurulunun mezuniyete karar verdiği tarihtir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İkinci lisansüstü programa kayıt

MADDE 68 – (1) Enstitülerinden birinde lisansüstü programına kayıtlı olan öğrenciler; kayıtlı oldukları programın yanı sıra başvuru koşullarını sağlamaları ve kabul edilmeleri halinde enstitünün farklı bir lisansüstü programına kayıt yaptırabilir.

Engelli öğrenciler

MADDE 69 – (1) Engellilik durumunu ve derecesini sağlık raporuyla kanıtlayan öğrenciler engelleri nedeniyle herhangi bir derse katılımlarında güçlük içinde bulunmaları durumunda, danışmanın ve dersin öğretim elemanının uygun gördüğü değişiklikler, uyarlamalar ve düzenlemeler yapılarak öğrencinin dersi alması gözetilir. Öğrenci o dersin gerekliliklerini yerine getiremiyorsa, varsa o derse eşdeğer olan başka bir ders alır.

(2) Öğrencinin engeli esas alınarak, dersi veren öğretim elemanının uygun görmesiyle sınav yeri, şekli, süresiyle ilgili farklı düzenlemeler yapılabilir. Bu amaçla sınavda kullanılacak özel alfabe, bilgisayar, büyüteç gibi ek gereçler ile okumaya ya da yazmaya yardımcı kişi ya da araçlar sağlanır.

(3) Üniversite engelli öğrencilerin bilgiye erişimi konusunda gerekli önlemleri alır.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 70 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul, Senato, Enstitü Kurulu ve Enstitü Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 71 – (1) 19/9/2011 tarihli ve 28059 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Uludağ Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin geçici 3 üncü maddesi gereğince, 6/2/2013 tarihinden önce Tezsiz Yüksek Lisans programına kayıtlı olan öğrencilerden mezun olanlar için bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi ile 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tezli yüksek lisans diplomasına sahip olma şartı aranmaz.

Yürürlük

MADDE 72 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 73 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Uludağ Üniversitesi Rektörü yürütür.